

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s političnim za dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. Kmečevnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 13 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne eglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Ne zapre reklamacija so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in „Gosp. Novice“.

Po deželnem zboru.

Veliko šuma je nastalo, ko so slovenski poslanci začeli v Štajerski deželni zbornici obstruirati. Nemci so zmerjali črez slovensko predrznost, nemškutarji objokovali škodo, ki bo baje sedaj zadela Slovenski Štajer, a naši liberalci so izgubili pamet ter kot pustne šeme divjali sem in tje ter enkrat stali ob naši strani, drugokrat ob nemški, največkrat pa ob nemškutarji. Svojega stališča niso znali zavzeti. In vendar bi bilo jako dobro, ako bi tudi za hrbotom slovenske obstrukcije stala stranka, ki bi pretfila, da obstrukcija ne sme niti za trenotek prenehati ali popuščati, sicer ji joj. Tako bi mogla tudi liberalna stranka postati koristna, in če že to ne, vsaj škodila bi ne slovenskemu ljudstvu. Sedaj pa smo morali gledati bedasti dogodek, da se je vrgla liberalna stranka v naročje nasprotnikov slovenskega ljudstva ter z njimi jokala, zmerjala in preklinjala svoje lastne brate, ki so stali s svojimi narodnimi nasprotniki v najhujšem boju.

Le slovensko ljudstvo, stoječe v taboru Slovenske Kmečke Zveze, je takoj spoznalo položaj in ostalo mirno, nepremagljivo ob strani svojih poslancev. Nasprotnikov in klevetnikov ni poslušalo, svoje poslance je sprejemalo z odprtimi rokami ter jim vlivalo pogum in navdušenje za nadaljne boje. Med liberalno inteligenco so naši poslanci slišali besede: pustite boj proti nemški nadvladi, udajte se zopet nemški komandi, sedite mirno z Nemci skupaj — a slovensko ljudstvo je govorilo: na boj za naše pravice, ne odstopite niti za korak, ne omagajte, mi smo z vami. Naši poslanci so poslušali svoje ljudstvo in ne liberalnih frakarjev, in tako je bilo prav.

Nemci skrajja niso hoteli ničesar vedeti o slovenski obstrukciji in slovenskih zahtevah. Samozavesten nastop Slovencev se jim je zdel razžaljiv in tako neobičajen, da so ga smatrali le za trenutno sitnost slovenskih poslancev. Upali so, da se bodo slovenski poslanci kmalu spokorjeni vrnili v Gradec ter tamkaj skesano prosili za odpuščanje. Toda minolo je prvo leto in Slovencev ni bilo. In nekaj drugega se je godilo za kulisami. Kadar koli se je vprašalo po posredovalcih Slovence, pod katerimi pogoji da bi se vrnili, vselej so postali ti pogoji dražji in številnejši. Tedaj so Nemci spoznali, da sedanji slovenski poslanci niso več iz starega mehkega kova, ampak da so trdi, žilavi in neizprosni v svojih zahtevah. In zgodilo se je, da so Nemci začeli iskati Slovence, jim ponujati, se pogajati ter sklepati pogodbe. Na ta način je prišlo že do dveh zasedanj Štajerskega deželnega zbora, a obstrukcijsko orožje še vedno ni odloženo.

Dvakrat je imel Štajerski deželni zbor zasedanje, v katerem Slovenci niso bili samo gledalci na galeriji, ki plačajo svoje seđe, a ne smejo ziniti besede, ampak imeli so pri zasedanju tudi precej govorniki zraven. Zato sta obe zasedanji prinesli tudi za Slovence marsikaj koristnega. V prvem zasedanju smo dobili, da omenjamo le večje reči, meščansko in gospodinjsko šolo, v drugem zasedanju železnice, ceste, obrtne olajšave in regulacijske zakone. Obojno zasedanje skupaj ni trajalo 24 dni, vendar so uspehi slovenskih poslancev večji kakor prej v letih in letih. K tem uspehom je pripomogla obstrukcija, a pripomoglo tudi slovensko ljudstvo, ki je tako zvesto in ne omajano stalo za svojimi poslanci.

Liberalci so s svojimi prerokovanji pogoreli, noben človek v deželi jih ne upošteva, nimajo se pokazati niti z enim uspehom, toda vkljub temu niso mirni, ampak zaletavajo se v našo stranko in naše poslance, kakor oni nedolžni majhni psički, ki se z glasnim lajanjem zaganjajo v človeka, a popotnik se jim nasmehlja, jih nežno brone z noge ob stran ter gre svojo pot naprej. Enako se naj ravna z našimi liberalci. Mi gremo smehljaje naprej!

Toda slovenskega boja v štajerski deželi še ni konec. Bojna taktika je zahtevala, da so naši poslanci pokazali tudi miroljubno srce in zmožnost za vsestransko delo. Ta dokaz so doprinesli in izpodbili svojim sovražnikom vsako orožje, ki bi se v bližnjem času lahko obračalo proti njihovim hrbotom. Sedaj je to nemogoče. In zato se je treba slovenskemu ljudstvu pripraviti na nove boje, in če bo vstrajalo kakor dosedaj, na nove zmage.

Olajšave za stavbenko obrt — oškodovanje obrtnikov?

Za Štajersko velja stavbeni red od 9. februarja l. 1857, kateri ni nikakor več primeren za naš čas. Isti določa v paragrafu 19., da sme vsako, če tudi najmanjšo stavbo, napraviti le opravičeni zidar ali tesar in da nikdo brez mojsterskega lista, tudi polir ne sme taka dela opravljati. Ta določba je sicer stroga, vendar se je tedaj še razločevalo med mojstri po mestih in po deželi; od mojstrov po deželi se ni zahtevalo izpitov, ampak samo praktično usposobljenost. Take so bile razmere do l. 1893, ko je stopil v veljavo državni zakon od 26. decembra 1893 o stavbenih obrtih. Po tem zakonu se je ščitilo samo izprašane stavbene obrtnike, zlasti se je s tem zakonom upeljal jako strog izpit za stavbeno, zidarsko, kamnoseško, tesarsko in studeničarsko obrt. Vsak mojster mora sedaj dokazati z učnim listom, da se je izučil obrti in se je vpeljala precejšnja doba praktične izobrazbe. Odpravila se je tudi razlika med mojstri po mestih in na deželi. Posledica tega zakona je bila, kakor priznavajo obrtne korporacije (skupine) v svojih spomenicah, da so po novih zakonih izprašani obrtniki ostali v mestih in da na deželi s časom sploh ni bilo dobiti več stavbenih obrtnikov, ker so stari mojstri izumrli. Stvar je prišla tako daleč, da so celi okrajji brez stavbenih koncesioniranih obrtnikov; ker teh ni bilo dobiti ali pa samo za drag denar iz mesta, zato propadajo stavbe ali pa si pomaga ljudstvo z neopravičenimi samouki, takozvanimi „fušarji“ (ta izraz rabijo spodnještajerski liberalci za naše domače obrtnike na deželi), katere obrtne oblasti zasledujejo z velikimi globami. Povdariti je treba, da po sedanjem stanju zakonov nikdo ne sme niti najmanjšo stavbo, celo popravil, opraviti brez izprašanega mojstra. To je seveda s časoma postalo neznosno.

Sicer določa paragraf 23. drž. zak. o stavbenih obrtih iz leta 1893, da njegove določbe niso veljavne za stavbena dela, katere opravlja kmečko prebivalstvo kot postransko opravilo in brez obrtnih pomagalec pri hišah in gospodarskih poslopijih, kakor so po deželi v navadi, toda le pod tem pogojem, ako dotični stavbeni red ne predpisuje, da se mora postaviti za stavbo upravičenega vodjo (Bauführer). Po obstoječem štajerskem stavbenem redu pa je treba za vsako stavbo postaviti upravičenega vodjo, tako, da paragraf 23 sploh ni bil uporabljen. Sicer se je sedaj paragraf 19 stavbenkega reda za deželo tako spremenil, da za stavbe po paragrafu 23 ni treba postaviti upravičenega vodje, to je, najeti izprašanega mojstra, vendar je ta prememba stavbenkega reda precej brez pomena, ker kmečko ljudstvo svojih stavb samo ne izvršuje, kakor to zahteva paragraf 23 in ker kmečko ljudstvo zlasti ničesar ne more staviti brez pomagalec, kakor istotako zahteva paragraf 23. Določbe tega paragrafa v državnem zakonu o stavbenih obrtih bi trebalo tako izpremeniti, da se zlasti razširi pojm onih stavb, pri katerih ni treba izprašanega mojstra. Zastopniki obrtništva so sicer voljni, da se ta paragraf tako razširi, da ni treba izprašanega mojstra za mala popravila na deželi, toda ta pojm se da različno tolmačiti. Vrhu tega pa bi to razširjenje paragrafa 23 ne zadostovalo za dejanske potrebe. Tudi je zelo vprašljivo, kedaj se bo ta zakon spremenil pri žalostnih razmerah v državnem zboru; dosedaj vlada dotične predloge niti predložila ni, ker se razni interesenti ne morejo zediniti. Patentirani zastopniki obrtništva tudi predlagajo, da se državni zakon tako spremeni, da se zopet vpeljejo posebni mojstri za dežele, kakor so bili pred letom 1893 in da se vpelje novo rokodelsko obrt zidarjev in tesarjev za mala dela. Tudi to izpremembo zakona je doseči samo v državnem zboru, kjer je odvisno od sto slučajev in nasprotujočih se interesentov (teženj); sploh pa prememba državnega zakona iz leta 1893 še ni prišla iz pisarn dotičnih poročevalcev. O kaki vladni predlogi ni duha ne sluha. Vrhu tega pa bi trajalo zopet leta in leta, predno bi bilo dovolj mojstrov za deželo po nameravani spremembi državnega zakona. Po deželi je sicer jako veliko stavbenih obrtnikov, ki so prav dobro usposobljeni za stavbe po deželi, vendar isti nimajo strogih izpitov po zakonu iz l. 1893 in so zato predmet vednih šikan, nekateri celo plačujejo davek, obrtne oblasti pa jih preganjajo z visokimi globami in zapornimi kaznimi, ker nimajo koncesije.

Vse to je napolnilo zastopnike kmečkega prebivalstva v deželnem zboru, da so tudi za Štajersko zahtevali olajšave pri podelitvi stavbenih koncesij po paragrafu 6 državnega zakona iz leta 1893. Ta paragraf določa, da sme politična deželna oblast na predlog deželnega odbora odločiti, ali in v katerih političnih okrajih in posameznih krajih se morejo podeljevati koncesije za stavbenko obrt v natančno določenem obsegu pravice in pod pogoji, kateri so olajšani nasproti drugim določbam zakona. Po tem paragrafu se take koncesije more podeliti osebam moškega spola, katere so najmanj 4 leta pri dotični obrti bile zaposlene in s tem dosegle praktično usposobljenost. Taka koncesija se razteza samo na kraj, kateri je v koncesiji natančno določen in samo na stavbe, ki so v dotičnem kraju v navadi; koncesija se sme podeliti samo tedaj, če je krajevna potreba res pečana in po zaslišanju trgovske in obrtne zbornice, katera ima vprašati dotično žadrugo; ako se razmere spremenijo, zlasti, ako je dovolj izprašanih obrtnikov, potem sme namestnija ponehati s podeljevanjem takih koncesij.

Določbe so tako omejene, da ni kake nevarnosti, da bi že obstoječe stavbenke obrti bile kedaj oškodovane. Zastopniki obrtništva so ugovarjali zoper take olajšane koncesije, toda vsi ugovori so ničevi in izvirajo samo iz nepoznanja dejanskih razmer, nepoznanja zakona in iz pretirane skrbi, da bi se tudi v drugih obrtih kaj takega dovolilo. Slednja bojazen je popolnoma neutemeljena, ker državni splošni obrtni red nima nikake določbe, ki bi bila slična paragrafu 6 zakona o stavbenki obrti. Tudi je izključeno, da bi imejtelji koncesij pod olajšanimi pogoji izvrševali večje stavbe, kakor cerkve in šole, ker se take koncesije omejujejo samo na dela pri stavbah, ki so na deželi navadna. Tudi pri večjih stavbah, hišah ali gospodarskih poslopijih, se bo vsakdo rajše poslužil izprašanega mojstra, nego pa obrtnika, ki ni napravil izpita, ampak ima dokazati svojo usposobljenost samo s tem, da je 4 leta v stavbenki obrti delal. Od zastopnikov obrtništva se je v deželnem zboru tudi trdilo, da taki obrtniki ne bodo smeli imeti učencev; obrt se bo smela izvrševati samo v kraju, za katerega je dovoljena, po navadi za več občin skupaj. Glede podelitve koncesije, zlasti glede pritožbe in izgube koncesije veljajo splošne določbe obrtnega reda; zastopniki obrtništva v deželnem zboru so celo trdili, da bodo zadruge imele pravico, pritožiti se zoper podelitev takih koncesij. Vse tožbe o tem, da se s tem sklepom deželnega zbora oškoduje obrtništvo, so tedaj neopravičene. Deželni zbor je že l. 1908 pozval deželni odbor, da naj svoje predloge stavi namestniji v smislu navedenega paragrafa 6, kateri se uporablja v vseh drugih deželah, izvemši Niževavstrijsko in Štajersko. Deželni odbor pa je stvar zavlačeval in ni hotel sklep deželnega zbora izvršiti; s tem je kršil deželni red. V interesu deželnega zbora je, da se vsako tako kršenje deželnega reda najostreje ožigosa, kar se je tudi zgodilo v seji deželnega zbora dne 2. t. m. od poročevalca obrtnega odseka. Kajti če bi se tako postopanje deželnega odbora mirno dopuščalo, potem si deželni zbor sam krši svoje pravice. Med tem časom je namestnija na zahtevo kmečkih zastopnikov upeljala poizvedbe potom političnih oblasti, kje so take koncesije potrebne. Dotično gradivo je že v rokah deželnega odbora, kateri takoj lahko svoje predloge stavi namestniji, da se v gotovih krajih dovoli podeljevanje olajšanih koncesij. Deželni zbor je sklenil, naj bo to dopustno po vseh krajih cele dežele, izvemši mesta in trge in izvemši one občine, v katerih se nahajajo že izprašani stavbenki obrtniki. Umestno bi bilo, da se interesirane občine skupno obrnejo na deželni odbor in zahtevajo, da se za njihov okoliš predlaga na namestnijo podeljevanje stavbenih koncesij pod olajšanimi pogoji. Ako se ne bi deželni odbor vedno dregalo, bi zopet zanemaril svojo dolžnost, katero mu je naložil deželni zbor. Tudi nekatere politične oblasti ne priznavajo potrebe takih koncesij; zato morajo občine in okrajni zastopniki stopiti na noge in napraviti peticije na deželni odbor in namestnijo.

To nepristransko poročilo o razpravah deželnega zbora v tej zadevi, ki je dvignila toliko nepotrebnega prahu, naj zaostuje, da se stvar vsestransko pojasni. Kdor stvar mirno presodi, mora priznati, da se je ustreglo nujni potrebi ljudstva in da o kakem oškodovanju obrtnikov ne more biti govora.

Vojaki zasuti v snegu.

Na Tirolskem.

Na gorski skupini Ortler na Tirolskem se je pripetila dne 4. marca velika nesreča. Oddelek cesarskih strelcev, obstoječ iz 2 častnikov, 2 kadetov in 15 vojakov, je med gorskim sedlom Gomagoi in Paierjevo kočjo prišel pri dveh vajah na debelo plast snega, katere se je vsled južnega vremena odtrgala in potegnila za seboj 19 vojakov, med temi 2 poročnika. Sneženi plaz je z velikansko silo drvel v globočino. Od 19 mož so samo 3 ostali na površju, 16 vojakov pa je bilo zakopanih v snegu; dva od teh nesrečnežev so omenjeni 3 vojaki izkopali še živa iz sneženega groba, ostalih 14 pa je mrtvih. Drugi in tretji dan so izkopali nesrečne žrtve, ki so bile po 10—12 m globoko zakopane v snegu. Trupla so bila vsa zmrznjena.

O tej nesreči se poroča še sledeče: Oddelek vojaških smučarjev, obstoječ iz 2 častnikov, 2 praporščakov in 15 vojakov, je odšel v sredo ob 1. uri zjutraj v Trafoi. Oddelek je nameraval doseči na poti čez Payrhütte goro Ortler. Pot je bila zelo ugodna in dobra, dasi je padlo prejšnji dan precej snega. Oddelek se je videl skoro celo pot in več domačinov je zasledovalo prodirajoče vojake. Okoli 4. ure popoldne so bili že blizu Payrhütte. Naenkrat se utrga nad vojaki velikanski sneženi plaz in drvi proti oddelku. Vojaki ga očitno niso videli. Vojaki so izginili v snegu. Čez nekaj časa so se prikazali samo še 4 vojaki, vse drugo je potegnil plaz za sabo in jih pokopal po pečinah. Rešili so se poročnik Gaidos in 4 vojaki. Ponesrečeni pa so: Vodja smučarskega oddelka, nadporočnik Rihard Löschner iz Dunaja, poveljnik posadke v soteski Gomagoi, poročnik Werner Güntner, praporščaka Fr. Otter iz Inomosta in Fr. Kaiser iz Bruka. Dalje vojaki: Zimmerman iz Češkega, Cuzanek z Dunaja, Fr. Krancinger iz Solnograda, Josip Gunthel iz Zella, Ivan Huber iz Gor. Avstrijskega, Mat. Mayer iz Solnograda, Ivan Šuštar iz Češkega, Andrej Zimmerman iz Bregence, in Puchinger in Mangel, tuji iz Nižje Avstrijskega.

Pogreb nesrečnih žrtev se je vršil v ponedeljek, dne 9. t. m., v Trafoi-ju. Vseh 14 ponesrečenecv so pokopali v skupnem grobu. Pogreba se je udeležilo mnogo tisoč ljudi, med drugimi tudi minister za deželno brambo, general pl. Georgi.

Na Italijanskem. -- 20 mož zasutih.

V gorovju Kaadore v pokrajini Belluno na Italijanskem je sneženi plaz zasul 20 vojakov, 19 mož se je takoj rešilo, o enem pa ni bilo ne duha ne sluha. Domnevalo se je, da je ubežal (dezertiral). Stotnik iste stotnije pa ni miroval in je šel sam osebno pregledovat plaz. Ko je svojo dolgo palico porinil globoko v sneg, je nekdo palico močno prijel. Takoj so začeli kopati in so našli vojaka-Sicilianca čepečega 2 metra globoko v snegu. Mož si je izdolbel jamo, iz katere pa se radi onemoglosti ni mogel izkopati. Re-vež je bil 40 ur v mučnem položaju. Ko so ga rešili, je tožil o groznem mrazu in gladu. Ko je bil v Mesini znaní grozni potres, je bil mož tudi zakopan pod razvalinami svoje hiše, v vojski v Tripolisu pa je bil dvakrat hudo ranjen.

Navodilo glede osebnodohodninskega davka.

(Spisal drž in dež. poslanec Fr. Pišek.)

(Dalje.)

Od poslopij se napove kot dohodek:

1. Čista vrednost stanovanja za posestnika in njegovo družino. Vrednost stanovanja se računa po merilu, ki je v kraju navadno. Večina posestnikov na deželi rabi za sebe in svojo obitelj navadno eno ali dve sobi in kuhinjo. Od poslopij, v katerih se ne stanuje, ter se rabijo za shrambo orodja ali obleke, ni treba priznati rabne vrednosti. Poslopja, ki se rabijo izključno le za gospodarstvo ali pa brezplačna stanovanja za družino, prevzitarke in delavce, ne tvorijo posebnega dohodka, ki bi se moral navesti.

2. Najemnina za stanovanje po odbitku vseh stroškov za popravila in vzdrževanje poslopja. Od glavnice ali kapitala mora posestnik naznaniti, koliko dobiva obresti, ni pa dolžan navesti visokosti naloženega kapitala. Napovedati se morajo tudi dohodki iz trgovine, obrti ali rokodelstva. Postavno zadostuje, če se dohodki od posestva na napovedi navedejo. Bolje je pa, da se dohodki od travnikov, sadonosnikov, njiv, živinoreje, tudi podrobno navedejo, n. pr. dohodki od travnikov — 120 K, njiv — 150 K, sadja — 60 K itd.

Da more posestnik napoved dobro in natančno izpolniti, priporočam, naj bi imel vsak knjigovodstvo o dohodkih in izdatkih, zakaj je tako mora rabiti v napovedi nepobitne dokaze. Zato je skoro neobhodno potrebno, da ima vsak „kmečki kolčdar“, v katerem lahko vpisuje dohodke in stroške.

Davčne oblasti imajo na razpolago posestne pole in poročila zaupnikov in na podlagi teh navadno predpisujejo čisti dohodek ter se na mnogotere elementarne nezgode po navadi niti ne ozirajo.

Marsikateri, ki je predstoječa navodila prebral in spoznal, kaj se ima priznati kot dohodek, bo morda nevoljen ter si bo mislil: S temi navodili mi ni nič ali malo pomagano! Vendar, ljubi prijatelj, ne boji malosrčen, temveč beri pazljivo sledeče.

Kaj in koliko se sme od dohodkov iz posestva in poslopja odšteti?

1. Odšteti se smejo vsi gospodarski stroški, in k tem spada:

a) 1% za obrabo poslopij.
b) Stroški za ohranitev in popravilo gospodarskih poslopij ter stanovanj za družino, stroški za zidarje, plotove, pota, ceste, mostove, studence, vodovode, drenažo, napeljevanje in odpeljevanje vode, sploh za izboljšanje posestva, in ohranitev gospodarskega inventarja sploh.

c) Izdatki za nakup živine, obrabo gospodarskega orodja, kakor za plug, brano, vozove, motike, lopate, kose, srpe, vile, grablje, jerbace, vreče, sođe, kadi itd.

d) Znesek za nakup gospodarskega orodja, strojev, kateri se rabijo namesto obstoječih obrabljenih; to pa velja samo tedaj, če je imel posestnik stroj, n. pr. mlatilnico, ki se je pa obrabila ali je bila nepraktična, neporabna, in si kupi zato nov stroj. Če pa posestnik poprej ni imel stroja in si kupi novega, potem ga ne more vračunati kot gospodarski strošek.

e) Stroški za živinozdravnika.
f) Stroški za luč, kurjavo (drva), za gospodarska poslopja, n. pr. kurjava v hiši za družino, luč v hlevih, v shrambi ali kleti, nikdar pa za lastno porabo posestnika.

g) Stroški za semena, sadike (borove, smrekove sadike), krmo, živinsko sol, otrobe, koruzo, oves, umetna gnojila, steljo, seno za krmo živine, kar se v ohranitev gospodarstva kupi.

h) Plačila in hrana za družino in delavce.
i) Stroški za družino pri bolniški blagajni.
Če mora posestnik svojim sinovom in hčeram plačati delo, sme samoumevno dotični znesek vračunati kot izdatek pri odmeri osebne dohodnine. Isto je s stroški (hrano, obleko) za ubožce.

Nadalje je izguba, n. pr., če pogine kaka živina, ali če se zgodi druge nesreče, kjer posestnik nima krivde.

Izdatki za potrebna popravila in za zidanje gospodarskih poslopij, mostov, za plotove, za napravo in popravo cest, če se s tem gospodarstvo izboljša. Če se pa gospodarstvo z nakupom poveča in je posestnik radi nakupa kake parcele primoran, sezidati si večje gospodarsko poslopje ali napraviti nove mostove in ceste, tedaj se stroški ne smejo odračunati v napovedi.

Nadalje stroški pri gozdarstvu, n. pr. stroški za delavce, za podiranje, izdelovanje, žaganje in vožnjo. — Stroški za nasade se smejo le takrat vračunati, če se gre za ohranitev dosedanjih gozdnih parcel, nikdar pa, če se zasadijo parcele, kjer je bil prej pašnik, njiva ali travnik.

Vsi zgoraj navedeni odbitki se naj v napovedi na uradnem obrazcu navedejo pod rubriko „Nestalni dohodki iz posestva“.

Dalje sme posestnik navesti na drugi strani napovedi sledeče odbitke, in sicer:

1. Davke od posesti, hišno razrednino, kakor tudi deželne, okrajne, občinske, šolske doklade, kakor tudi cerkveno-konkurenčna plačila, biro in vojaško takso.

2. Vse obresti od dolga pri hranilnicah, kakor tudi pri zasebnikih, nikdar pa vrnjeni kapital.

3. Prevzitarški stroški, oskrba za onemoglo družino, za katero je vsled pogodbe dolžan skrbeti.

4. Zavarovalnine (premije) za vse vrste zavarovanja; zoper ogenj, točo, živino itd.

5. Zavarovalne premije za ženo in otroke, vendar ne sme zavarovalna premija iznašati nad 600 K; navesti se mora zavarovalna družba kakor tudi števílo police. (Dalje prihodnjic.)

Politični ogled.

— **Državni zbor.** Prejšnji četrtek, dne 5. t. m., se je državni zbor zopet sešel. Čehi so svojo obstrukcijo zopet nadaljevali. Med Čehi in Nemci je prišlo do burnih prizorov. Psovke so letele od obeh strani. Čehi obstruirajo zato, ker vlada noče razpisati volitev za češki deželni zbor. Ko se je videlo, da je mirno delo nemogoče, je predsednik sejo zaključil. Prihodnja seja se vrši danes, dne 12. marca. Med tem časom so se vršila pogajanja med strankami. Da bi Čehi odnehali od obstrukcije, je jako dvomljivo. Nekateri glasovi celo trdijo, da bo državni zbor razpuščen ali pa bo moralo Stürgkhovo ministristvo odstopiti. Javna tajnost namreč je, da se skoro nobena stranka ne zavzema za sedanje ministristvo. Torej je politični položaj sedaj zelo opasen. Vsak dan nam lahko prinese kako iznenadenje.

— **Hrvaško-slovenski klub** v državnem zboru se je dne 5. marca na novo sestavil. Za načelnika je bil izvoljen soglasno dr. Korošec, za podnačelnika dr. Krek, Spinčič in dr. Dulibič. Deželni glavar kranjski, dr. Šusteršič, je odločno odklonil vsako izvolitev, češ, da ima že kot glavar toliko vsestranskega posla, da prosi klub, naj si izbere za načelnika dr. Korošca. Po dovršeni izvolitvi se je klub soglasno zahvalil odstopivšemu načelniku za njegovo dosedanje spretno vodstvo.

— **Kupljeni poslanci.** Na dan so prišle velike umazanosti, ki so jih uganjali nekateri liberalni češki poslanci. Poslanec dr. Sviha, član liberalne narodno-socialne stranke, je bil pravi vohun med češkimi poslanci — za policijo in vlado. Kakor poročajo li-

sti, se je dal za visoke svote podkupiti od policije in vlade ter je izdajal tajnosti svoje in sorodnih čeških strank. Bil je pravi plačani špicelj. Mož je bil celo predsednik narodno-socialne stranke. V celi avstrijski javnosti je nelepo početje liberalnega poslanca dr. Sviha, ki je celo c. kr. sodnik, izzvalo veliko razburjenje. Dan za dnevom prihajajo novi dokazi na dan. Sviha se sicer brani, a mu menda skoro nihče ne verjame. O poteku cele zadeve bomo poročali. — Naši slovenski liberalci smatrajo češke liberalce kot svoj politični vzor. Torej je Sviha njih bratec. Čestitamo!

— **Nadomestna volitev** za deželni zbor za rajnim dr. Žitnikom na Notranjskem se vrši danes. S. L. S. kandidat državnega poslanca Jožefa Gostinčarja, liberalna pa nekega krčmarja Urbančiča. Izvoljen bo skoro gotovo Gostinčar. (Ko se je naš list tiskal v Ljubljani, je bil g. Gostinčar njegov odgovorni urednik.)

— **„Veleizdajniški“ proces** na Ogrskem. 32 obtožencev obsojenih. V Marmaros Szigetü 3. marca. Danes opoldne je izreko sodišče razsodbo v procesu veleizdaje proti obtoženim Malorusom. Od obtožencev jih je bilo 32 obsojenih in sicer vsi zaradi „hujskarnja“ proti veri in državi. Obsojeni so vsi v ječo. Oproščeni je bilo 23 obtožencev. Najvišjo kazeno 4 let in 6 mesecev je dobil glavni obtoženeec Kabaljuk, ostali pa so bili obsojeni v ječo od 6 mesecev na 2 leti in pol. Poleg tega pa so bili vsi obsojenci tudi obsojeni v plačilo denarne globe, Kabaljuk na 100 K. Vsem obsojencem se je vračunal preiskovalni zapor. Sodnih stroškov mora plačati vsak obsojenec 100 K. — Obsojenci so večinoma ubogi kmetje, ki se niti pisati in brati ne umejo. A ogrska vlada smatra tudi analfabe te za veleizdajnike.

— **Nemški cesar na Dunaju.** Uradno se poroča, da pride nemški cesar Viljem dne 23. t. m. na Dunaj, kjer poseti našega cesarja in se isti dan odpelje preko Benetk na otok Krf. — Poset bo imel popolnoma zaseben značaj.

— **Albanski knez**, vidski princ Viljem, se je odpeljal pretekli teden s svojo soprogo in spremstvom iz Nemčije čez Dunaj po državni železnici v Trst in od tam po morju z avstrijsko ladjo „Taurus“ v Drač. V Trstu je bil novi kralj sprejet z velikimi častmi. Ladji „Taurus“ je poveljeval Slovenec kapitan Adolf Potočnik. Ladjo so spremljale francoska, angleška in laška bojna ladja. Ko je ladja „Taurus“ prispela dne 7. marca ob albansko obrežje, prišel je Esad-paša v spremstvu začasne albanske vlade na krov ladje ter je novega vladarja sledeče pozdravil: „Veseli me, da Vas morem imenovati dobrodošlega. Vi boste drugi Skenderbeg. Albanci upajo, da bo postala Albanija pod Vašo vlado velika in da nam boste Vi pravi oče“. Nato se je novi vladar odpeljal na suho, kjer ga je množica ljudstva viharno pozdravljala. Mesto Drač je sprejelo kneza posebno slovesno. Pri sprejemu so bili navzoči številni odposlanci vseh albanskih rodov. Naslednje dni je sprejemal kralj odposlanstva iz raznih delov dežele. Dne 9. t. m. je knez bivšemu velikemu vezirju Turkhan-paši ponudil ministristvo predsedništvo in mu naročil, naj sestavi ministristvo. — Ali bo vidski princ srečen v svojem kraljestvu, je veliko vprašanje. Albanska tla so že od nekdaj vroča. Vidskega princa pa še lahko začene tudi enaka usoda kot je zadela mehikanskega cesarja Maksimilijana. Zeleti pa je, da bi se mu posrečilo napraviti red in mir v tej gorati deželi ob morski obali.

— **Strah pred Rusijo.** Ves nemški svet zadnje tedne trepetá v strahu pred ruskim medvedom. Ruske vojaške čete so imele od nemški meji večje vojaške vaje. Rusija je pomnožila posadke ob zahodni meji, zidajo se nove bojne ladje, z mrzlično naglico se v ruskih tovarnah vlivajo kanoni in se dela drugo bojno orožje. Francozi in drugi veliki denarni bogataši zalagajo Rusijo z denarjem, da se ložje oborožuje. Vse to Nemcem ne da mirno spati in zdaj kričijo po listih, da se Rusija pripravlja na vojsko. Iz tega se vidi, da so Nemci zelo bojazljivi in da že vstrepetajo, če Rus le malo s sabljo zarožlja. Res je, da se je Rusija od zadnje vojske z Japonsko vojaško znatno ojačila, a da bi sedaj kar naenkrat začeli z vojsko, je le nemška pravljica.

— **Katoliški centrum na Francoskem.** Kakor smo že poročali, snujejo francoski katoličani veliko politično stranko za celo Francijo. Papež Pij X., na katerega so se v tej zadevi obrnili francoski katoličani, je ta načrt jako toplo pozdravil. Med francoskimi škofi izpočetka ni bilo edinosti glede te stvari, a končno so se sporazumeli in pred kratkim se je stranka sestavila. Stranka se organizira po zgledu nemškega centra. Programne točke so naslednje: Upostava diplomatskih odnošajev med francosko ljudovlado in rimsko stolico, pravice katoliške Cerkve v Franciji se postavno zajamčijo, upostava papeške svetne oblasti v sporazumu z rimsko stolico, vrnitev razpuščenih katoliških redov in njihovega premoženja, ponovna uvedba usmiljenih sestra v bolnišnice in preklje njihovega izгона iz Francije, verski pouk na ljudskih šolah, državna podpora katoliškim šolam in ukinitje postav o razporoki.

— **Italijansko ministristvo Giolitti -- odstopi.** V italijanskem državnem zboru se je zadnje tedne razpravljalo o okupaciji (zasedenju) Tripolisa. Italijo je ta okupacija stala mnogo milijonov in več tisoč vojakov. Vse te žrtve so naložene na prav nizke obresti; ker Italija pravzaprav ne bo tako kmalu imela kakega haska od afrikanskih pustinj. Večina je vladino poročilo odobrila. Opozicija, ki sestoji iz najhujših liberalcev in prostozidarjev, pa se je začela ostro

mi čast slovenskega jezika, rešimo naše ljube slovenske otroke, da nam jih ne potujči nemški Sulferajn v svojih samonemških solah, branimo in varujemo tudi lepo slovensko zemljo, da nam je ne ugrabi luteranska Südmarka. Bog je z nami.

m **Sv. Peter** niže Maribora. Umril je letos 86 let star znani dobrotnik cerkve, duhovnikov in redovnikov, Fras Franc, nekdanj posestnik na Vinički gori, sedaj pa hišni posestnik v Celestrini. Bil je velik dobrotnik tudi rajhenburške in drugih cerkva. Bog mu naj poplača v nebesih tisočero njegova dobra dela. — Tudi naš dravski mlinar Budja je imel v letošnji zimi nesrečo. Eden kump se mu je potopil, ko so ga nameravali vzdigniti, prišla je ledena plošča, trčila v kump in ga še bolj poškodovala, potrla pa tudi bruno, ki so držala ladje. Sreča je, da ima Budja le kolesa na vodi, drugo je vse na suhem. Kolesje ženejo transmisije ali žičnate vrvi. — Zato pa je bolj srečen naš „parni mlin“, katerega ima g. Franc Verlič v Trčovi. Po letu je mlátil, po zimi pa melje in žaga drva. Kdor zna, pa zna! Podjetnosti manjka nam Slovencem, tako sem že večkrat slišal. To pa za Verliča ne velja. Bog mu daj srečo!

m **Slovenske gorice**. Priporočamo kmetom parni umetni mlin v Kaniži pri Pesnici. Glej oglaš!

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Trsje je zelo trpelo vsled zimske pozebe.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Občni zbor našega Bralnega društva je pokazal, kako nad vse marljivo je delovalo društvo v preteklem letu. Shodi in predavanja, ki so se vršila redno vsaki mesec, so v udihi, posebno pri mladini, povzdignila narodno zavest, povečala skrb za omiko in gospodarsko izobrazbo. Iz poročil predsednika in celotnega odbora smo nadalje še izprevideli, da je izposodilo Bralno društvo v pretečen m letu svojim udom iz društvene knjižnice 4589 knjig, si nabavilo 18 novih, bilo naročeno na „Slov. Gospodarja“, „Domoljuba“, „Bogoljuba“, „Glasnika“, „Zlato Dobo“ in „Kmetovalca“. Blagajna izkazuje za pretečeno leto 985 K denarnega prometa. Nabavil se je novi oder. Zabavne prireditve so bile le 3, pa te zelo obiskane. Da je zanimanje za Bralno društvo zelo veliko, kaže že veliko število ljudstva na obnem zboru, posebno smo opazili tokrat mož in žen. Vsem se je brala raz obraz zadovoljnost, ko so slišali poročila odbora. V slavnostnem govoru se je govornik iskreno zahvalil posebno onim, ki so pripomogli, da se Bralno društvo lahko razvija, to so možje iz krajnje šolskega sveta, na čelu jim g. Franc Kovačec. Zahvalil se je tudi za trud neumornemu pevskemu in tamburaškemu zboru. Odbor se je sestavil sledeče: Rojs Jakob, predsednik; Kovačec Franc, podpredsednik; Poljanec Lj., tajnik; Erhatici Martin, blagajnik; Anžel Ferd., knjižničar; Kukovec Mat. in Markovič Jernej, odbornika. — Začelo se je pri nas tudi veliko zanimanje za Slovensko Stražo, za katero so nabrali n. pr. gostje na gostijah Bežjak-Anžel in Šauperl Anžel 10'40 K; Bežjak-Jurančič in Hameršek-Bežjak 6'20 K. — To so prva darila, ki jih dobi Slovenska Straža iz naših gostij, upamo pa, da bodo našli ti gostje mnogo posnemovalcev.

m **Fram**. Naša Kmečka hranilnica prav lepo napreduje. Lanskega leta je njen promet presegel vse prejšnjih let. 25. sušca ima letni redni občni zbor, na katerem bo predaval g. nadrevizor Pušenjak. — 25. sušca pride tudi k nam g. prof. dr. Kovačič, da vpetje pri nas Sveto vojsko, za katero je precej zanimanja. — Fantje naši so letos predstavljali „Repoštevca“ in „Za letovišče“ prav izborno. Sedaj se zopet pridno vadijo v lepi igri „Sanje“, ki jo bodo kmalu uprizorili.

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Kmetijska podružnica je priredila v nedeljo, dne 1. sušca po večernicah poučno predavanje o osebno-dohodninskem davku. Dne 2. sušca pa se je začel 3dnevni knjigovodski tečaj, ki se ga je udeležilo 12 slušateljev. Na obeh prireditvah je predaval slov. tajnik osrednjega odbora, g. Franc Holc. Tečaj se ponovi v pozni jeseni, če se jih oglasi zadostno število.

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Pretečeni teden so delavci pri rigolanju v nekem vinogradu na Malni izkopali še precej dobro ohranjen okostnjak moškega spola, kar se je poznalo še po obleki. Morda nam kaj bolj natančnega dožene preiskava, ki se zdaj pridno vrši. — Umril je v soboto bivši veleposestnik in cerkveni ključar Lenart Lorber. Bil je dolgoletni naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Blag mu spomin!

Ptujski okraj.

Ptujska okolica se probuja. Poraz štajercijancev. V občini Rogoznica pri Ptujju je bil za župana enoglasno izvoljen vrl naš pristaš g. Jožef Brenčič, brat državnega poslanca g. Miha Brenčiča. Cel občinski odbor sestoji iz samih naših somišljenikov. Štajercijanci so s svojim rekurzum sramotno pogoreli.

p **Ptuj**. V nedeljo, dne 8. marca, je priredilo štajersko okrožje J. S. Z. pri nas dvojno zborovanje v minoritskem samostanu. Prvi shod se je vršil ob 11. uri dopoldne, drugi pa ob 3. uri popoldne. Na obeh shodih sta govorila Fr. Ver iz Ptujja in delavski tajnik Vekoslav Zajec iz Maribora. Na shodih je vladalo veliko zanimanje za J. S. Z. in se je že ta dan oglasilo precejšnje število članov k J. S. Z.

p **Ptuj**. Shod S. K. Z. v Ptujju dne 1. marca se je dobro obnesel. Predsedoval je župan iz Brstja, Fr. Kuhar. Državni poslanec Brenčič je govoril o novem vojaškem zakonu, o olajšavah glede vojaštva, o delu

za povzdigo živinoreje, o vnovčevanju živine, o finančnem načrtu, o osebno-dohodninskem davku, o davku na žganje, o brezobrestnih posojilih vinogradnikom, o službeni pragmatiki in o železnicah. Nadrevizor g. Pušenjak je govoril o položaju kmečkega stanu in o potrebi organizacije. Zaupnica vsem poslanecem Kmečke Zveze je bila soglasno sprejeta.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Umrila je dne 26. februarja Neža Perša, zapustivša moža, 2 otroke in več bratov in sester. — Luč nebeška naj ti sije, mir in pokoj naj ti bo!

p **Sp. Jablana**. Dne 21. marca bo komisija za agrarne operacije, kateri bo prisostvoval poleg komisarja Sima-Gala tudi državni poslanec Brenčič, na licu mesta razpravljala o osuševanju občinskih pašnikov. Vabijo se vsi prizadeti posestniki.

p **Sv. Marko** niže Ptujja. Dne 8. marca je bil za našo župnijo pomenljiv dan. Gospodična Antonija Stupeca iz Maribora je predavala v šoli za otroke in v posojilnici za odraslene o družbi treznosti, o sveti vojski. Oboje predavanje je bilo silno dobro obiskano in gđ. predavateljica je prejela vsaj nekaj plačila za svoj trud. Oglasilo se je namreč kar 101 deklet in žen za prvo stopnjo treznosti. Prilagodno nedeljo, dne 15. t. m., pa bodo gotovo pokazali tudi možje in mladeniči, da se tudi zanimajo za treznostno gibanje in bodo radi prišli poslušat predavanje vlč. gosp. profesorja dr. Kovačiča iz Maribora. Bog povrni tem, ki se trudijo za nas, njih trud, pričetemu, prepotrebemu delu pa daj obilo blagoslova!

p **Sv. Trojica** v Halozah. Dne 23. svečana se je poročila pri podružnici Sv. Duha v Halozah Marija Ornik, podpredsednica Marijine družbe, iz Dolene, s pridnim mladeničem Janezom Marinič iz ugledne Mariniškove hiše v Doleni. Obilo sreče! — Dne 3. sušca pa je pobrala neizprosna smrt mlado članico Marijine družbe, Satler.

Ljutomerski okraj.

I **Ljutomer**. Naš somišljenik nam piše. Živio poslanci Slovenske Kmečke Zveze! Pokazali ste, da imate res srce za svoje volilce. Vi niste vršili dolgoletni boj ne za svojo slavo, ne za kake strankarske koristi, ampak za to, da kaj priborite za svoje volilce. In priborili ste. Mi smo vam posebno hvaležni, da ste povzročili, da se bo potrebna proga Ljutomer—Ormož končno vendar izpeljala, da se obrtni red olajša nam kmetom in domačim obrtnikom v prid. Sam sem tesar in sem že marsikatero bridko prestal radi šikaniranja od strani oblasti in „mojstrov“. Pridobili ste nam tudi zopet brezobrestna posojila, sklenili postavo o mirovnihi sodiščih itd. Še enkrat: Hvala in slava vam. Zelo želeli bi bilo, da bi priredila Kmečka Zveza v Ljutomeru shod in bi nam poslala poslanca Roškarja in dr. Korošca. — Pristaš K. Z.

I **Križevci**. (Požar.) V nedeljo zvečer okoli polosme ure je začelo goret gospodarsko poslopje tukajšnjega gostilničarja g. Ign. Hauptmana. Komaj so rešili živino. Gasit so prihitele razven domače tudi sosednje požarne brambe, katerim so pridno pomagali gojenci salezijanskega zavoda iz Veržaja. K sreči ni bilo vetra, zato se je združenim močem hitro posrečilo, omejiti požar.

I **Očeslavec**. Umril je občeznani dobri kovač, 78-letni starček Filip Budja. Na željo svojih številnih otrok je pred dvema leti obhajal zlato poroko. Dne 5. t. m. ga je v lepem sprevidu neslo 6 njegovih sinov k večnemu počitku. Svetila mu večna luč!

Slovenjgraški okraj.

s **Ribnica** na Pohorju. Naše Kmečko bralno društvo je imelo dne 1. marca v svojih društvenih prostorih občni zbor. Nad 200 ljudi se je zbralo in sledilo pozorno točkam sporeda. Predsednik g. Luka Držečnik povdarja v pozdravnem govoru, da stoji Bralno društvo že od svojega početka na odločno katoliško-narodnem stališču: Ljubimo sv. vero in sv. Cerkev, ljubimo lastni narod in materni jezik. Tajnik poroča o izborni uspehih društvenih prireditvah dne 12. in 25. majnika 1913, na katerih se je uprizoril „Deseti brat“, o ustanovnem shodu Mladeniške in Dekliške Zveze dne 21. septembra 1913, o mesečnih sestankih in polletnem delovanju naših mladinskih organizacij; mešani pevski zbor šteje okrog 35 pevcev. Blagajnik po da račun, ki kaže 155'33 K dohodkov, 116'69 K stroškov, torej 38'64 K gotovine. Društvo si je omislilo lansko leto tudi nov gledališki oder za 159'96 K. Nato poroča knjižničar o stanju knjižnice, ki šteje 511 knjig in 24 listov starejših letnikov; letos ima društvo na razpolago 10 listov; mladina knjižnico izredno marljivo porablja: od ustanovitve Mladeniške in Dekliške Zveze, to je od 21. septembra 1913 do 1. marca 1914, torej v 5 mesecih, se je izposodilo 222 knjig, ne samo zabavnih, ampak tudi mnogo poučnih. Čast naši tako ukaželjni mladini! Predsednik predlaga, da se namesto 2 odstopivših odbornikov izvolita v odbor dve zastopnici ženstva: gospa Brigita Kajzer iz Janževega vrha in gđ. Pepca Zapečnik iz Ribnice. — Predsednik Mladeniške Zveze, Fr. Miklavc, slika v ognjivitem govoru vrednost lepe, čisto preživetve mladosti. Angela Miklave deklamira Simona Gregorčiča: Jetejevo prisego. Podpredsednica Dekliške Zveze, Micka Ričnik, pojasni v krepki in odločni besedi namen Dekliške Zveze, ki je: navduševati mladenke za sv. vero, sv. Cerkev, verno, čednostno, pošteno in čisto življenje, spodbujati jih k ljubezni do slovenske-

ga naroda in do maternega jezika, bodriti k ljubezni do kmečkega stanu, kmečkega dela in do dragih domačih, izobraziti mladenke ter jim nuditi nedolžno, pošteno razvedrilo. Predsednica Dekliške Zveze, Pepca Zapečnik, in mladenka Micka Medved, uprizorita v ginljivem nastopu Silvin Sardenkovo: Samostansko lilijo, ki je privabila marsikateremu gledalcu solze v oči. Predsednik opozarja k sklepu na veliki pomen Mladeniške in Dekliške Zveze za naše Bralno društvo, ki se je v mladinskih organizacijah pomladilo, povdarja njiju pomen za posamezne člane obeh Zvez ter zaključuje občni zbor z željo, da bi ostali zborovalci zmiram naklonjeni Bralnemu društvu in njega mladinskim odsekom.

Celjski okraj.

c **Celje**. V nedeljo, dne 8. t. m., se je vršil pri „Belem volu“ občni zbor Izobraževalnega društva, katerega so se udeležili večinoma samo mladeniči in mladenke, a ravno ti po svoji požrtvovalnosti so porok, da bo društvo še nadalje lepo prospevalo. Društvo ima tamburaški zbor in telovadni odsek Orlov, ki oba posebno v zadnjem času pray živahno delujeta; na novo se je ustanovil gledališki odsek. Govor gosp. učitelja Levstika je bil jako zanimiv, poljuđen in zabaven, tako, da je bila k sklepu soglasna želja: Gospod Levstik naj pride pogosto med nas z enakimi govori.

c **Celje**. Dne 6. marca sta umrla zdravnik dr. Franc Premšak star. in c. kr. major Blaž Brišnik.

c **St. Jurij** ob juž. žel. Okoliška požarna bramba prestavi svojo utico iz Lokanj v Sp. trgu, da bo bolj na sredini. — Otroci so imeli ošpice.

c **St. Jur** ob Taboru. Kmečka hranilnica in posojilnica je imela dne 25. m. m. občni zbor. Iz računkega zaključka je razvidno, da je znašal promet v VI. upravnem letu 253.844 K. Deležev je 128, hranilnihi vlog 377, rezerve 4581 K. To so lepe številke, zlasti če upoštevamo, da je v župnji še en denarni zavod. Ker je potekla odboru 3letna doba, so se vršile volitve. Izvoljeni so bili 4 dosedanji odborniki, ki so z drugimi vred za 6 let nesebično delovali pri zadugi, in 5 novih. Naslednja 3 leta bodo načelovali: Čulk Alojz, Juhart Jožef, Kos Franc, Kučar Martin, Lesjak Alojz, Lesjak Franc, Orešnik Jakob, Vasle Alojz, Zdošek Franc. V nadzorstvu ostanejo: Hanžič Fr., Lončarič Josip, Zupančič Gašpar. Ta imena so porok, da bo zadruga tudi vnaprej delovala za gospodarski prosep lepega dela Savnjske doline.

c **Sv. Jurij** ob Taboru. Z velikim zanimanjem smo zasledovali boj naših vrlih poslancev glede izpremembe dimnikarskega reda. Svojo dano besedo, da se hočejo z vso vnemo potegniti za kmeta, so zares v polni meri izpolnili. Žal, da je manjkalo le par glasov do večine, da bi prodrli. Toda storili so vse, kar so mogli. S tem vukajo nevojto pa smo opazili, da je liberalni vodja dr. Kukovec tudi v tej zadevi bil proti naši kmečki zahtevi. Pikre besede nam slijo v pero proti liberalni stranki in njenemu generalu, toda premagujemo se. Saj pride kmalu čas obračuna, pridejo volitve, in takrat bomo kmetje glasno povedali liberalcem, da takim ljudskim nasprotnikom med nami ni mesta. Našim poslancom pa izrekamo iskreno zahvalo ter jih pozivamo, da započeti boj neustrašeno nadaljujejo. Kmetje smo ž njimi.

c **Sv. Frančišek** na Stražah. Sv. misijon smo obhajali od 1. do 8. marca pod vodstvom očetov misijonarjev iz Celja. Ksaverijanska mladina, utisni si te nauke globoko v srce in živi po njih. Tvoje gesto naj bo: „Zvesti Bogu, zvesti domovini“.

c **Trbovlje**. Občinske volitve. Razvil se je v Trbovljah boj, kakoršnega tukaj še ni bilo. Rudnik in slovenska liberalna stranka sta si napovedala vojsko. Agitiralo se je na obeh straneh hučo, a industrijski gospodje so malo govorili, pač pa veliko delali, a „napredni“ gospodje so delali in zraven veliko govorili, vse svoje postojanke razodeli, tako, da se je za vse vedelo, tajno ni ostalo ničesar. Socialni demokrati sicer ne marajo nobene teh dveh strank, pač pa so sklenili, češ, katera nam koristi, s to bomo šli. Rudnik, ki bi jim lahko ogromno škodoval, jih je pustil v miru, ker se je sam pripravljal na bolj nevaren boj za II. in I. razred, vedel pa je tudi, če socijev ne bomo dregali, nas bodo oni v I. razredu s tem podpirali, da ne bodo nastopili proti nam, kar se je tudi zgodilo. Sociji so pustili naprednjake pasti, niso šli ž njimi, zato so dobili I. razred industrijci, III. je ostal socijem brez boja in sedaj se je šlo z vso silo za II. razred. Napredna stranka je sestavila listo, ki ni bila pri ljudeh priljubljena, rudnik nasprotno je vzel v svojo listo najbolj znane osebe, tako, da je bilo že naprej gotovo, da zmaga, in res, samo napredni g. Roš je zlezal zraven, pa z vso težavo, drugače pa je zmagala rudniška lista skoro v celoti. Tako je končni račun ta: I. razred nemško-industrijski, II. slovensko-konservativen, III. socialno-demokratski.

c **Loka**. Občinska volitev v III. razredu bo v soboto, dne 14. sušca. Socialni demokrati so si letos prvič postavili lastne kandidate in vrgli liberalne ponujavce na cesto. Sedaj kričijo liberalci, da je socialno-demokratska stranka nemška, ali prejšnja leta so pa vselej s socialnimi demokrati skupaj rogovili proti slovenskim bratom, ki so v Kmečki Zvezi, zoper Nemce v I. razredu pa niso nič storili.

c **Loka** pri Zidanem Mostu. Shod K. Z. dne 8. t. m. se je dobro obnesel. Poročal nam je poslanec dr. Benkovič o deželnem zboru. Izrekli smo mu popolno zaupanje kakor tudi vsem njegovim tovarišem. Govorila sta še tudi posestnik Kacijan in župnik Šket.

boriti z vlado in je odpoklicala svoje člane in ministrstva. Radi tega bo sedaj najbrž celo ministrstvo odstopilo. Katoliški poslanci so pripravljani, le tedaj bolj podpirati vlado in njeno večino, ako opusti vlada predlogo o svobodnem zakonu. Tega pa vlada ne bo storiti, ker se boji prostozidarjev. Vsekakor stojijo italijanski katoličani pred velikimi boji, katere bodo morali bojevati s svojimi zagriženimi nasprotniki.

— **Volitve na Bolgarskem.** Dne 9. t. m. so se vršile volitve v bolgarsko sobranje (državni zbor). Po hudem volilnem boju se je vladi tokrat posrečilo dobiti večino. Vlada ima za seboj 129 poslancev, opozicija pa 116. Od opozicije je najmočnejša kmečka stranka, ki šteje 51 poslancev. Najhujši poraz so doživeli socialni demokratje. Slednji imajo v novi zbornici samo 22 mandator.

— **Irci svobodni?** Iz Londona prihaja vest, da bo vlada predložila zopet angleški poslanski zbornici predlogo, da se Irska proglasi za samostojno, to je, da se ji podeli lastna vlada in uprava. Irski narod se že stoletja bori za svojo svobodo. Sedaj je v angleški poslanski zbornici večina poslancev, ki hočejo Ircem privoščiti svobodo, a bogati protestantski člani gosposke zbornice s kraljem vred nasprotujejo tej pravični nameri. Že trikrat se je dosedaj v angleški poslanski zbornici sprejela postava za samostojnost Irske, takozvana „home rule“, a gosposka zbornica jo je vedno zavrnila. Sedaj pa preti kralj sam, da postave ne bo potrdil in bo zbornico razpustil, če se ta postava sklene.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

15. Nedelja. 3. postna. Klemen Hofbauer. Nedeljski evanglij: Jezus izžene hudiča. Luk. 11, 14—28.
16. Ponedeljek. Hilarij.
17. Torek. Jedert, devica.
18. Sreda. Ciril Jeruz., škof.
19. Četrtek. Jožef, ženin Dev. Mar.
20. Petek. Feliks in tov.
21. Sobota. Benedikt, opat.

Osebnostna vest. Duh. svetnik Jan. Krst. Vreže, c. kr. profesor veronauka na moškem in dekliškem učiteljskem v Mariboru, eksaminator in kn.-šk. komisar pri izpiti učiteljskih kandidatov za ljudske in meščanske šole, je pomaknjen v sedmi činovni razred.

Iz sod. službe. Sodnijski oficijal Franc Marinko v Laškem je imenovan višjim sodnijskim oficijalom.

Iz učiteljske službe. Začasno učiteljico na slovenski šoli v St. Ilju v Slov. gor. je nastavljena gđc. Kirar. — Začasna učiteljica M. Roškar v St. Ilju je prestavljena na šolo v Krčevini-Leitersberg.

Nadvojvoda Karl Franc Jožef imenovan za podpolkovnika. Listi poročajo, da bo nadvojvoda Karl Franc Jožef meseca maja povišan za oberstlajtnanta ali podpolkovnika in bo dobil obenem poveljstvo enega dragonskega polka.

Med svetnike, oziroma blažene, se v bližnji dobi prištejejo: Devica Orleanska, katere svetniški proces bo najbrže še tekom letošnjega poletja dovršen! dalje se pripravljajo postopanje za proglasitev blaženim: Marije Crucifix di Rosa iz Breseije, Marije Magdalene Fontaine in Marije Klotilde sv. Fr. Borgia, nadškofa Oliverja Plunkotta iz Armagha in Georgija Augusta, imenovanega „brat Jörg“, po rodu iz Prontena na Bavarskem, ki je leta 1762 v duhu svetosti umrl v Frascati na Italijanskem.

Vrta občina. V seji občinskega odbora v Grušovi, dne 8. marca, so občinski odborniki soglasno sklenili, da se odslej uraduje v občinskem uradu popolnoma v slovenskem jeziku. Slava zavednim našim pristašem!

Jubilej slovenskega trgovca. Dne 11. marca t. l. je v Laškem obhajala 50letnico svojega obstoja veletrgovina Andrej Elsbacher. Sedanji lastnik trgovine je g. Konrad Elsbacher, sin ustanovitelja te trgovine. Trgovina se je pod spretnim vodstvom g. Konrada in strica g. Ivana Elsbacher razvila tako, da je danes v Laškem trgu naš narodni ponos. Mi gospođa Konradu in Ivanu Elsbacher, k temu jubileju najiskreneje častitamo.

Vrta posojilnica. Ormoška posojilnica je naklonila Slovenski Straži dar 20 K. Denarni zavodi, posnemajte!

Kupljeni poslanec -- na begu v Ameriko. Iz Prage poročajo, da so češkemu državnemu poslancu dr. Švihi, ki se je dal od državne policije za drag denar podkupiti, da je prodajal politične zadeve, postal tla v Avstriji preveč vroča! Njegovi protivniki so dan za dnevom spravljali o njem grše reči v javnost, vsled česar ga je narodno-socialna stranka izključila iz svoje sredine. Mož je odložil državno poslanstvo in je baje te dni zbežal v Ameriko. Od drugod se pa poroča, da je šel dr. Šviha na jadransko obal, da si pomiri razburjene živce. Izdajstvo še nikomur ni prineslo sreče!

Državni zbor najbrž ne bo mogel zborovati. Listi poročajo, da bo današnja seja menda zadnja v tem zasedanju. Čehi nočejo odnehati in bodo z obstrukcijo nadaljevali. Ves trud, odvrniti jih od obstrukcije, je bil dosedaj zastonj.

Proti kmetom. Piše se nam: Nikdar še ni liberalna stranka tako jasno na čeli črti nastopala proti zahtevam slovenskega kmeta kakor v zadnjem dež. zboru po svojem zastopniku dr. Kukovec. Pri vsaki stvari, ki jo želijo kmetje, kakor šolske olajšave, o-

brtne olajšave, je liberalni zastopnik vstal ter govoril proti. Če bi naša stranka tako delala, ne smela bi več med kmete. Upamo, da bodo kmetje kaj držali na svojo čast ter ne pripustili sedaj več, da bi jih liberalni agitatorji hodili okoli farbat s svojim prijateljstvom in svojo dobrohotnostjo. Liberalcem med kmeti ne sme biti več prostora.

Lepe reči o liberalcih. Liberalni preroki se delajo, kadar pridejo prosjačiti med kmečko ljudstvo za glasove, velike prijatelje kmečkega stanu. Kar cedijo se prijaznosti do ubogega kmeta-trpina. Dejanski pa to svojo „ljubezen“ popolnoma drugače izvršujejo. Evo nekaj primerov: 1. Glavar štajerske liberalne stranke, dr. Kukovec, je v štajerskem dežel. zboru govoril in glasoval zoper obrtne olajšave, ki so kmečkemu ljudstvu v prid. 2. Dr. Kukovec se je z vso silo protivil kmečki zahtevi glede olajšav pri omejanju dimnikov. 3. Na Goriškem so liberalni poslanci hoteli upeljati velik davek na vino, da bi tako zadajali slovenskemu vinogradniku hud udarec. 4. Na Kranjskem so se liberalni poslanci protivil, da bi kmečko ljudstvo pri povišanju dežel. doklad ne bilo tako huđo prizadeto. 5. Na Goriškem liberalci niso pripustili, da bi se za tamošnje viničarje (kolone) sklenila ugodna najemninska pogodba. — Kadar liberalna stranka ne rabi kmečkih in delavskih glasov, ima za kmečko in delavsko ljudstvo samo preziranje, zasmehovanje in zaničevanje. Vsa liberalna politika stremi za tem, kako naše trpeče ljudstvo gospodarsko uničiti ter ga zaslužniti. Načelo naše stranke pa je: Podprimo kmečki in delavski stan, posebno v gospodarskem oziru, ojačimo njegove premoženjske razmere, da bo krepak v boju z vsemi sovražniki: verskimi, narodnimi in gospodarskimi. Na boj proti liberalnim škodljivcem!

Potrži liberalci. Iz Ivanjkove nam pišejo: Tukajšnji liberalci so z začudenjem čitali Vaše poročilo, da se je dr. Kukovec za zadevo osuševanja, katero so njemu izročili, tako malo brigal, da pri sklepanju niti zraven ni bil. Pravijo: Res bi bilo boljše, da bi dr. Kukovec ne kandidiral več, saj dela stranki same težave, dobrega pa nič ne stori. Polagoma torej vendar prihaja spoznanje.

Železnica Zeleni Travniki--Maribor. Liberalni listi se hudujejo, da so se naši deželni poslanci zavzeli za železnico Zeleni Travniki--Maribor. Res je, da so poslanci dr. Korošec, Roškar in dr. Verstovšek glasovali za resolucijo, naj se pripravljala dela za to železnico nadaljujejo; res je, da je dr. Korošec tudi v tem smislu govoril, a naše mnenje je, da je to bila tudi njihova dolžnost. Omenjena železnica bi tekla namreč po krajih, katere zastopajo imenovani trije poslanci in mi še nismo videli poslanca, ki bi se upiral železnici, katere je namenjena za njegove okraje. Njih nastop pa je bil tudi z narodnega stališča popolnoma opravičen in moder, kajti sicer bi nemškutarji v teh obmejnih krajih hujskali z uspehom proti slovenski stranki. Ravno nasprotnikom ob meji pa ne smemo dati nobenega orožja v roke, s katerim bi se lahko nastopalo proti slovenski stvari. Vse to je sicer tako samoumevno, da med poštenimi in pametnimi ljudmi ni treba zgubljeti besede, toda, saj vemo, naši liberalci niso niti pošteno niti pametni.

Smrtna nesreča v zraku. Na zrakoplovnem letališču Aspern pri Dunaju se je dne 9. t. m. nadporočnik Elsner spustil z letalnim strojem v zrak. Ž njim je bil tudi četovodja Serna. Poizkus s prvima dvema strojema se je dobro obnesel. Ko pa se je Elsner dvignil s tretjim strojem 800 m visoko in se je zopet počasi spuščal na tla, se je v višini 150 m zlomil desni del letalnega stroja, ki je strašno hitro padel in se zdrobil, pod razvalinami pa pokopal Elsnerja in Serna. Ponesrečenca imata zlomljene roke, nose, hrbet in vrat. Bila sta seveda oba pri priči mrtva. Elsnerjeva nevesta je z nekoga okna gledala polet. Ko je videla, da je njen ženin ponesrečil, bila je vsa obupana.

Velika tatvina v Mariboru. Maribor je sicer vrlo zastražen po policiji, kakor tudi po „Wach- und Schließgesellschaft“, a kljub temu se je zgodil slučaj, ki je vreden pomisleka. Posrečilo se je namreč nekemu uzmoviču pred očmi teh 2 oces postave in varuhov imovine v najbolj obljudeni ulici, v takozvani „Herren-Gasse“ (Gosposka ulica), v kateri bi se smelo kaj takega najmanj zgoditi, ponoči od petka na soboto vlomiti v trgovino zlatarja Ilgerja ter od tam odnesti blago v znesku okrog 20.000 K. Nekateri povprašujejo, kje so pač bili naši stražniki, ki so drugače, če se čuje kje kaj pljanček, takoj na mestu. Čudno je, da se ni opazil vlomilec, ki vendar s svojim „delom“ ni utegnil biti v par minutah gotov! Kajti če se pomisli, da je odnesel 64 brilantnih prstanov, 22 dolgih ženskih verižic, 12 brilantnih uhanov, 12 močnih zlatih zapestnic, 6 belih safirnih uhanov, 3 takozvane tango-prstane in eno zlato zapestnico z damsko uro, ki je bila s 6 brilanti obrobljena, si mora človek misliti, da je rabil za svoj posel gotovo dalje časa. Pa ne samo to, še toliko časa je imel, da je prilepil na steklo kos trdega papirja ter rabil čevljarško lepilo, da se ne bi čulo, ko je steklo razbil. Upamo, da se naši policiji posreči zasačiti uzmoviča. — Iz Gradca poročajo, da so že prišli na sled predrznemu vlomilcu. Dne 9. t. m. je prinesel nek človek v graško zastavljalnico več pri Ilgerju ukradenih reči. Moža, ki se zove J. Muzek, je po poklicu železničar, so prijeli. Preiskava bo dognala, ali imajo pravega tika pod ključem.

Naši bratje v Nemčiji. (Hochheide na Porenskem.) Slovenski tamburaški klub „Slavec“ je praznoval v nedeljo, dne 22. svečana, pustno veselico, Ob-

širni vsopred je privabil toliko gostov, da je bila bogato okrašena dvorana nabito polna. Mladi klub je pokazal tukajšnjim Slovincem, da je zmožen še za kaj drugega, kakor vihteti samo kramp in lopato. — Glasbene kakor tudi pevske točke izvajale so se pod spretnim vodstvom kapelnika in pevovodje g. Janežiča jako precizno, kar je občinstvo burno pozdravljalo. Burka: „Kmet — Herod“, katero so igralci izvrstno pogodili, je privabila mnogo smeha. Prav lepo so se podali k tej veselici šaljivi kupletu Silvestra Radoslava, spremljani s tamburanjem, katere je občinstvo z največjo pozornostjo poslušalo. Vse je bilo židane volje še pozno v noč. Slovincem na Hochheide pa gorko priporočamo take poštene zabave, katere so jim gotovo bolj v korist kakor ples, kjer se shajajo ljudje, katere vidiš vse drugod, le v cerkvi ne.

Maribor. Dne 8. marca je imefa skupina Jugoslovanske Stokovne Zveze svoj občni zbor, katerega je vodil predsednik štajerskega okrožja Z. S. Z., Fr. Žebot. Občnega zbora so se udeležili skoro vsi člani. Vspodbudne govore so imeli dr. Hohnjec, dr. Leskvar in Žebot. Za predsednika je bil izvoljen tovarš J. Medvešek. Skupina posluje odslej vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 6. do ¾8. ure zvečer v Zadrufni Zvezi. Kdor želi pristopiti ali dobiti kaka pojasnila, naj se oglasi ob tem času. Slovensko delavstvo, naprej!

Maribor. Dne 9. t. m. so se pri tukajšnji okrožni sodnji začele porotne obravnave. Prvi je bil obsojen 19letni Jakob Korošec, viničarski sin iz Mestnega vrha pri Ptujju, na 4 leta težke ječe, ker je dne 17. novembra m. l. na potu iz Ptujja zahrbtno napadel 60letnega viničarja Jožefa Merca ter ga oropal 7 K denarja in usnja v vrednosti 15 K 40 vin. Korošec je Merca tudi težko poškodoval. Korošec je bil nđan žganjevitju. — Isti dan je bila na 6 let težke ječe obsojena dekla Marija Caf, doma iz St. Jurja v Slov. gor., ker je umorila svojega nezakonskega otroka. Caf je bila že l. 1905 obsojena na 3 leta težke ječe, ker je svojega prvega otroka umorila. — V torek je stal pred porotniki 28letni posestniški sin Jakob Markrap, kateri je bil obdolžen, da je hotel umoriti svojega očeta Franca Markrapa, gostilničarja v Rakovcih, ob enem pa je streljal na svojo znanko H. Ritonja. Dobil je 2 leti težke ječe.

Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 15. marca popoldne ob 3. uri ima naša podružnica Slovenske Straže zopet mesečno zborovanje. Najprej bo kratek poučni govor, potem si pa zapojemo nekaj lepih narodnih pesmi, da bo kaj. V šoli se naši otroci učijo žalibog samo nemških, našemu duhu čisto tujih pesmi. Slovenska Straža pa hoče pokazati, da imamo tudi Slovenci obilo lepih pesmi, ki smo lahko na nje ponosni. Naj se te pesmi, posebno lepe narodne, pridno širijo po naši fari. Zato imamo vsako nedeljo ob 3. uri popoldne v društveni sobi blizu cerkve vaje, pri katerih se učimo lepih slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Prijatelji slovenske pesmi, pridite! — Tudi naša društvena knjižnica se je precej pomnožila in šteje zdaj že blizu 700 knjig. Veselo je gledati, kako se okrog magdalenske Straže zbira vedno več zavednih in navdušenih Slovincem in Slovenk. Le držimo zvesto skupaj! Branimo z združenimi močmi.

Za sv. postni čas se toplo priporoča molitvenik: Marija, žalostna mati. Dobi se zopet v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane v ruđeči obrezi K 1'50, v zlati obrezi pa K 2'— Po pošti 20 vin. več.

Mala pevka. to je igra za ljudske odre, se dobi samo pri založništvu v Smartnem pri Celju, od koder se razpošilja samo proti predplačilu.

P. n. gg. katehetom naznanjamo, da ima Tiskarna sv. Cirila v Mariboru velikansko zalogo obhajilnih podob najrazličnejših vrst popolnoma po tovarniških cenah. Čč. gg. naj takoj zahtevajo vzorce, ki se jim brezplačno dōpošiljejo.

Gradec. Slovensko katoliško izobraževalno društvo Kres v Gradcu vabi na prireditve dne 15. marca 1914 v dvorani restavracije „Goldener Stern“, Sparbersbachgasse 65. Spored: pe-tje, igra v 4 dejanjih: „Kazen ne izostane“, šaloigra v 1 dejanju „Křemar pri zvitem rogu“, prosta zabava s šaljivo pošto, godbo, korijandoli itd. Začetek točno ob štirih popoldne.

Knjigovodski tečaj. Od 7. do vřetvi 10. aprila t. l. se vrši na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. železnici VI. knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Udeleženci tečaja dobe na zavodu brezplačno stanovanje (za plačilo tudi hrano). Manj premožni dobijo lahko štipendije po 10 K, za ka: pa je treba že prositi v prijavi. Prijave k temu tečaju se naj pošljejo do dne 28. marca t. l. na ravnateljstvo deželne kmetijske šole v St. Juriju ob južni žel.

J. S. Z. priredi v nedeljo, dne 15. sušca te-le shode: zjutraj ob osmi uri se vrši shod v Celju pri „belem volu“, pop. ob 3. uri pa v Trbovljah v Društvenem domu. Delavci in delavke ter rokodelci, vsi ta dan na shode, da se pogovorimo o važnih zadevah te prepotrebne organizacije. Govornik pride iz Maribora (V. Zajc).

Za Slovensko Stražo je nabral gospod kaplan Časl na gostiji Janežič-Jurkovič K 21.10.

Sreča v loteriji je zelo redka, zato naj vsakdo, ki jo hoče poskusiti, ravna kar najbolj previdno. Previdno ravnati pa se pravi, kupiti tako srečko, ki mora prav gotovo enkrat zadeli, oziroma, ki ima svojo denarno vrednost, da se jo v slučaju potrebe zamore prodati, ali pa nanjo dobiti posojilo brez izgube nadaljne igralne pravice. Kot taka stoji na prvem mestu turška srečka, katere se glasom današnjega oglasa Slovenske Straže zamore naročiti proti mesečnemu odplačilu po samo K 4.75. Naj nikdo ne zamudi prihodnjega zrebanja dne 1. aprila 1914, pri katerem v srečnem slučaju zamore postati bogataš s 400.000 zlatimi franki!

Mariborski okraj.

Konec „kmečkega strahu“. — Volk ustreljen. Iz Wolfsberga na Koroškem je prišlo poročilo, da je „kmečki strah“ uničen. Našli so ga lovci v takozvanem Waldsteingrabnu blizu štajerske meje na Golici.

Pozivala sta volilce, naj se v soboto, dne 14. t. m., gotovo udeležijo volitve za III. razred, da bomo z liberalci popolnoma pomédli. Vsi zavedni možje, storite še zadnji hip vse, da bo Kmečka Zveza zmagala.

c **Marija-Gradec** pri Laškem. Občina Marija-Gradec pri Laškem je svojega blagajnika g. Konrada Elsbacher za njegove zasluge za občino imenovala za častnega občana.

Brežiški okraj.

b **Kozje**. Kakor drugod, odredilo je deželno finančno ravnateljstvo tudi kozjanskemu davčnemu uradu, da ima le dopolne s strankami obravnavati, popoldne pa je strankam pristop v davčni urad zabranjen. Čemu ta novotarija? Kmet iz Dobjega ima 4 ure hoda v Kozje, če slučajno 12. uro zamudi, je napravil pot brezuspešno. Naj se vendar ozira finančno ravnateljstvo na obsežnost in hribovitost okraja ter oddaljenost prebivalcev od uradov in zopet uvede prejšnje celodnevno uradovanje davčnega urada s strankami.

b **Rajhenburg**. Umrla je dne 26. februarja v Pokleku Marija Medvešek, rojena Klemenček, v 72. letu starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajočo. Rajna zapuščala moža in 5 že odraslih otrok. Pogreb je bil 28. m. m. Rajni sveti večna luč!

Društvena naznanila.

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. V imenu tukajšnjega bratnega društva bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala sosednjemu bratnemu društvu pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ki nam je dne 8. svečana blagohotno prepustilo svoje zabavne prostore za izreditev veselice v prid našemu novemu Društvu domu. Lepa hvala!

m **Laporje**. V nedeljo, dne 15. marca, ima popoldne po večernicah Slovensko katoliško izobraževalno društvo shod. Predavalo se bo o društvu „Samopomoč“ ali o zavarovanju za slučaj smrti.

m **Jarenina**. V nedeljo, dne 22. marca, bo popoldne tukaj važen gospodarski sestanek, združen z občinim zborom Posojilnice. Govorita Vlad. Pušenjak in Zebot.

m **Sv. Jurij** v Slov. goricah. Lizika Jež, mladenka v Jurjevškem dolu, je ob priliki pogreba tukajšnjega cerkvenega ključarja Lenarta Lorberja nabrala znesek 8 K kot dar Slovenski Straži. Hvala darovalcem!

p **Ptuj**. Dijaška kuhinja. V prvem tečaju tekočega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: 50 K klub naprednih slovenskih akademikov v Celju; 25 K posojilnica v Makolah; po 20 K: J. Fleck, prost, dr. T. Horvat, odvetnik in Andrej Jurtela, profesor v Moskvi; po 10 K: okrajna posojilnica v Ljutomeru, J. Klasing, odvetnik v Gradcu, Anton Kolarič, profesor, Josip Poplatnik, župnik na Polensaku, Fr. Toplak, c. kr. davčni uprav. 8 K Melh. Zorko, kaplan na Hajdinu; 7 K neimenovan za kruh sv. Antona; po 6 K: dr. Ivan Fermeve, odvetnik, profesor dr. Josip Komljanec, Janez Toman, župnik na Hajdinu; po 5 K: posestnik Arnuš, Kazimir Bratko, notar, A. Brenčič, trgovec, dr. Tone Gosak, odvetnik, dr. Anton Gregorec, zdravnik, Lad. Jerše, davčni oficijal, Anton Jurca, komerc. svetnik, neimenovan po prof. Kolariču, Oton Ploj, notar v Črnomelju, Ferd. Pšunder, mestni vikar, dr. Sagadin, c. kr. sodnik, A. Senčar, trgovec, dr. Bela Stuhec, zdravnik; 3 K Pij Vakselj, kaplan; po 2 K: posestnik Druzovič, Fr. Koser, poštar v Juršincih, gđ. Zalika Muršec, L. Sagadin, uradnik, gospa M. Zupancič, veleposestnica; po 1 K: mag. pharm. Benkovič, deželni vin. inštruktor, J. Zmahar; živila so darovali: Drevenšek, Druzovič, Pirbas, Lenart, Majerič, Peterčič, Pihler in Tašner. — Odbor se zahvaljuje vsem p. t. dobrotnikom ter prosi še zanaprej blagohotnih podpor.

p **Ptuj**. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi na praznik, dne 19. sušca, ob 9. uri predpoldne, pri gospej Zupancič v Ptuj zborovanje govedo- in konjerejev ptujškega okraja. Namen je poizvedeti, kakšne bibe in žrebce zahtevajo z ozirom na pasmo. Izražene želje se bodo predložile merodajnim krogom. K zborovanju pride tudi zanesljivo gospod živinorejski nadzornik Martin Jelovšek, ki bo predaval o živino- in svinjereji; zate vabi vse gospodarje in gospodinje ter pričakuje prav obilno udeležbo — odbor.

p **Ptuj**. Prijazno vabimo na shod D. Z. na Jožefovo, pop. po večernicah, v društvenih prostorih. Na sporedu je mnogo zanimivega: predavanja, govor o abstinenci, postni prizor „Marija žalostna, prosti za nas!“ in drugo.

p **Sv. Barbara** v Haložah. Za Slovensko Stražo je nabral domači gospod župan Anton Stumberger v občini Gruškovce ob priliki letnega računa 3 K. Čast vrlému županu in občini. Halože le za Slov. Stražo!

p **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Na Jožefovo, dne 19. marca, priredi bralno društvo poučni shod z govori, deklamacijami in petjem. Vsi župljani se uljudno vabite k obilni udeležbi.

p **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Za Slovensko Stražo se je nabralo: 1. dekleta pri veselici dne 28. decembra 1913 s prodajanjem šopkov 8.30 K; 2. na sedmini Uršule Zunko 5.60 K; 3. gospod okrajni živinozdravnik H. Hinterlechner 1 K; 4. svatje na gostiji Pernat-Beranič v Spodnjih Pletterjah 12 K; 5. na gostiji Peršuh-Napast v Zg. Pletterjah 17 K; 6. na gostiji Drevenšek-Beranič v Zg. Pletterjah 14 K. Vsemogočni naj novoporočence obilo blagoslovi ter stoterno poplača rodoljubne darovalce in darovalke!

p **Ormož**. Opozarjamo na občni zbor naše Ormoške posojilnice, ki se vrši 21. marca. (Glej inserat!)

p **Vešica**. V gostilni gospoda Jožefa Berlingerja v Vešici, fara Vurberg pri Ptuj, se je v neki veseli družbi nabralo 2.20 K za Slovensko Stražo. Zivio!

k **Konjice**. Na Jožefovo vsi možje na shod. Govorijo naši poslanci.

k **Zreče**. Tukajšnje pol. društvo „Straža“ bo dne 19. sušca, to je na Jožefovo, po prvem opravilu cerkvenem imelo občni zbor. Počastila nas bodeta, če ne zabrani kakšen zadržek, dva gospoda poslance.

s **Murenberg**. Dekliška zveza ima pri podružnici Sv. Jazneza na Suhem hribu v nedeljo, dne 29. marca, poučni shod.

s **Zavodnje**. Tukajšnja zadruga za rejo bikov ima svoj I. občni zbor v ponedeljek, dne 16. marca, ob 9. uri v mežnarji. Govori deželni živinorejski nadzornik gospod M. Jelovšek. Udje, pridite!

b **Dobje**. Zelja, ki smo jo dolgo gojili, se nam bo izpolnila na praznik Marijinega Oznanjenja, dne 25. marca. Ta dan bo namreč stopilo v življenje naše izobraževalno društvo. Po drugem cerkvenem opravilu, pri katerem pridiguje dr. Hohnjec, bo ustanovni shod, na katerem bo govoril isti govornik kot zastopnik Slov. kršč. soc. zveze za Štajersko. Povabljeni odrasli, kakor tudi osebno mladina. Pridite!

b **Dobje** pri Planini. Dne 8. marca se je zbrala v prijazni gostilni gospoda Plambergerja mala a prijetna družba Trefalovih sorodnikov. Ob tej priložnosti se je zopet nabralo za Slovensko Stražo 10 K. Bog daj, da bi še mnogo takih dobrotnikov sledilo temu vzgledu in bi na tak način pomagali našim obmejnim bratom.

Zanesljiv in trezen konjski hlapec se takoj sprejme pri gosp. Konrad Zamolo v Framu, lesni trgovec.

Vinogradnikom!

Priporočam lepe cepljene trse na Rip. Port. in sicer beli burgunder, silvanec in mosler. Franc Vračko, posestnik in trsničar Sv. Peter pri Mariboru. 174

Pošten majer z družino se takoj sprejme. C. Petriček, veleposestnik, Celje, Lisca. 176

1730 m železniških tračnic (šin), 7 kg teških 2850 m trašnic, 11 in 12 kg teških, 6 pripravnih Bojbalnic, 25 železnih vozov, 12 plasteu vozov, vse že rabljeno a dobro ohranjeno in porabno, se po ceni proda. Pisma pod „A. B. 500“, na upravnishvo.

Mlada šivilja išče službo, ki zna šivati pri kaki večji šivilji v mestu ali na deželi ali tudi pri kaki gospodi, ki bi opravljala tudi sobna opravila. V službo bi stopila takoj. Ponudbe hvaležno sprejme Marija Zlender na Zečah 86. Pištanj.

POZOR! Ne zamudite!

Za pomlad!

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptuj

priporoča bogato izbiro modernega, novodošlega pomladanskega blaga za moške in ženske obleke ter bluže. Ndale nudi vsakovrstno trpežno platno za životno kakor za posteljno perilo; najnovejše svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom,
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se Franc Lenart v Ptuj.

Postrežba poštena.

Postrežba poštena.

Zakaj zasluži

OXO

kocka za govejo juho

najpopolnejše priznanje občinstva? Ker jo izdeluje že skoro 50 let obstoječa in svetovno nana

Liëbig-ova

družba. Liëbig-ova družba dobiva mesni izvleček, ki ga porablja za svoje kocke, izključno v lastnih tovarnah, ki delujejo pod znanstveno kontrolo in more zato prevzeti za dobro kakovost OXO kock za govejo juho vsakeršno mogoče jamstvo

žitno kavo

5 kg zavoj v lepi škatlji po 4 K franko se pošilja na vse strani in

zastoni

po starozani trdki Jos. Stumpf, tovarna žitne kave v Slotov na Labi (Česko). Na tisoče priznanj. Vzorce in prospekti gratis in franko.

Loterijske številke.

Gradec: 4. marca 76 27 63 64 15
Linc: 7. marca 83 3 36 64 90

Listnica uredništva.

Dramatično društvo v Mariboru: Vaše pojasnilo vzeli na znanje. Priče trdijo drugače. — Pišec: Ne, nismo Vas mislili. Glede prodaje živine se obrnite na Osrednjo Zadrugo v Mariboru. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Naš list se ne more vtikati v take razprtije. — St. Jurij ob južni žel.: Preveč ostro; omilite svojo pisavo ter o priliki pošljite kaj drugega. Pozdrave! — Desnjak pri Ljutomeru: Preveč osebno; ne spada v list. — Sv. Stefan pri Šmarju: Povest o „štorklji blizu šole“ ni za naš list. — Sv. Francišek Ks.: Dopis morali močno krajsati, ker se borimo za prostor. — Ormož, Braslovče: Zal prepozno došlo. Prinesemo že prihodnjic. — Dobrava: Le potrpljenje, pride na vrsto. Pozdrave! — Ljutomer: Oni politični falot, ki je podpisal našega somišljenika in je hotel osramotiti Orla, bo prišel skoro pravici v roke. Brez usmiljenja ga bomo izročili državnemu pravdniku. Kajha je za take liberalne podpise-ponarejevalce še najboljšo zdravilo!

l **Ivanjci**. Za gornjeradganski okraj se vrši v nedeljo, 15. marca popoldne ob dveh veliko javno zborovanje Kmečke Zveze pri gospodu Trstenjaku v Ivanjih. Poročata naša poslanca dr. Korošec in Roškar. Vsi kmetje prijazno vabljeni!

Vabilo k

občnemu zboru

Kletarskega društva v Ormožu.

reg. zadruga z neom. zavezo,

v soboto, dne 21. marca 1914 ob 3. uri popoldne v društveni sobi kletarske gostilne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. 185
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o pokritju izgube.
5. Volitev enega odbornika za ostalo dobo.
6. Razni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se po ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

NAČELSTVO.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za župnijo Slivnica pri Mariboru v Orehovi vasi

reg. zadruga z neom. zavezo,

ki se vrši

dne 25. marca 1914 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. 186
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ne bil ta zbor ob navedenem času sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor brez ozira na število navzočih članov.

NAČELSTVO.

Slovenski Bistrici

in celi okolici ponudi in priporoča razven velike, lepe zaloge znano dobrega blaga za obleko, moško, žensko itd., — tudi sedaj za spomladanski čas vsake vrste zanesljivega semena, kakor deteljno seme, tucerno, travno seme, semenski oves, korenjevo, repno, saltno itd. — Galico in tudi novo sredstvo: žveplenek mešan z galico, brizgalnice, žage, gumijeve trake, prejo za cepiti, ličje, rafia, motike, grablje, vile, srpe itd. — Tomaževo žlindro (prava znamka „Zvezda“), kajnit, kalijeva sol, fosfor, kislilni prašek za živino in svinje, lukulus, bučne in pšenične otrobi, Majdičevo moko, železo, cement itd.

Vse to v zanesljivem blagu in po nizki ceni.

Alojzij Pinter,

trgovec pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

Vabilo

na redni občni zbor

Posojilnice v Šmarjeti pri Rim. toplicah

v nedeljo, dne 29. marca 1914 ob 3. uri popoldne v pisarniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti. 206

NAČELSTVO.

LISTER.

Kar „žnider“.

(Januš Golec).

(Konec.)

Pa kratko je bilo moje veselje. Bog in sv. Križ sta me kaznovala, ker sem se pregrešil, svatoval na potu — molitve. Držal sem še izvolenko vedno v objemu in jej šepetal v uho: „Bi me vzela? Veš, tako-le na rokah te bom nosil“. Privila se je tesneje k meni, privzdignila glavo, me pogledala šepetajoč: „Kdo bi si bil mislil, da me imaš tako rad, oh, seveda, seveda te vzamem.“

Kot bi me bila bolha vjedla po zimni, skočil sem pokoncu, zakaž nistem ljubkoval in pritiskal na srce Agice, ampak — vdovo Mico! Ostrmel sem kot stor. Bable se me je oklenilo v drugi in še pahnil je nisem od sebe, ker sem se zavedal, da me je zadela božja roka, da sem storil greh, ki zahteva pokoro. Zmota pripoznatki me je bilo sram in poročil sem Mico, mesto ljubke — Agice. Odkar je pa prišvedrala Mica v mojo bajto, se je odtrgala nit zadovoljnosti in sreče, od tedaj sem bil pijanec, baba pa tatica.

No, sedaj pa govori, ti virt, če mi ni res sam sv. Križ, Otičev in dravogradski, naložil križ v ženski podobi, ki me bode tlačil in pritiskal do groba.“

Tako je pripovedoval Luka in zahteval še en frakel na moj račun. Krčmar pa je vzel pipo iz ust, pljunil po tleh in nekako skrivnostno pripomnil: „Mica je za cvirnarja zaslužena šiba božja“.

Od tega časa je postal Kar žnider nekako zapeljiv proti meni in mi razkril še marsikateri skrit kotiček svojega srca, ki pa ne spada v javnost. Ko sva se spoznala po tej povesti, vrgel je že 76 let čez ramo. Bil je mož srednje postave in v kolnih se mu je poznalo kot staremu konju, da si že nalaga osmi križ. Noge je bolj vlačil za sabo kot jih dvigal. Kake poteze pa so mu slikale obraz, skozi 2 leti nisem mogel spoznati, preveč je bil brkast in se je menda le vsake kvatre oplaknil z vodo. Nosil je po navadi umetniško dolge lase, dasi je bil samo krojač, ki se je zavedal svoje stroke. Glavo mu je krilo poklepano pokrivalo, o katerem dvomim, da mu je dal kedaj klobučar obliko. Držal ga je skupaj debel obroč iz grobega platna. Odkril se je dedec le v cerkvi, sicer je pa skrbno zakrival pred zasmehom obširno plešo in rog, ki mu je poganjal na vrhu glave. Dasi je bil po poklicu krojač, se mu na obleki ni poznalo, da se ukvarja mož s šivanko in nitjo. Pušil je tobak in bil načeloma in v praksi silen nasprotnik novodobnega — profialkoholnega gibanja. Pa mislim, da njegovih živcev ni dražil alkohol, ampak jezik in dolgi prsti žene — Otičeve Mice. Bivala sta zadnji dve leti le redko skupaj in se ločila vsikdar v prepiru. Kedo je bil glavni krivec, ni znal nikdo, menda je zabijala zagozdo razdora — božja kazen.

Le malokdo je znal za krojačevo pravo ime, liranijo in prikrivajo ga krstne bukve, vse ga je zvalo za „Kar žniderja“. Gotovo se ga je oprjelo to ime vsled navade, rad je namreč rekel: „No, to pa je ke kedaj kar“. Ni se hudoval zaradi tega vsiljenega mu imena. Ni ga zamerjal ne mladim ne stari. Zadnje čase je le malo vdeval v šivanko, zapuščale so ga oči. Vsakdanji kruh in običajne frakle si je pa služil s tem, da je pri kmetih sekal steljo. Pozimi pa je ogrebal revščino kot cerkvena miš. Prosjačil ni nikdar, sramoval se je, še-le s silo smo mu vrinili kak kraicar. Včasih mi je priznal, da kar po cele 3 dni ni imel niti grizljaja v ustih. Prebival je v svojem življenju po raznih bajtah, lastnih in tujih; za mojega časa nekoliko od cerkve v nekaki luknji kot jazbec.

Letos je zapadel po hribih in dolinah debel sneg. Mrzla sapa je brila skozi mesece in rezala do kosti. Kar žniderja ni bilo več na Radl, odkar nas je zavila snežena odeja. Pravili so, da je bolan in se ne bo več kregal ter sezual Otičeve Mice.

Pil sem zopet nekega popoldne iz običajne čaše in užival remiški mir in samoto v polni meri, ko potrka in vstopi Golenov majer Lekš. Prismejal se je skozi duri in bil rdeč v lice vključno s ključnemu hrbtu in sivim lasem kot planinska devica, koja zasnuhi fant. Med zadovoljnim smehom mi je stiskal roko in jaz sem ga veselo vprašal: „Lekše, kaj pa bo novega, da ste tako zardeli v lice?“

„Ha“, se je odrezal, „ko bi bili oni v življenju ljubili toliko deklet kot jaz, bi bili tudi rdeči in ne tako sirotkasti. Sicer brez zamere, vejo, Kar žnider je hudo bolan. Jaz sem ga že nagovarjal, da bi se spra-

vil z Bogom, on pa pravi, da njegova ura še ni prišla! Se strašil nam bode in se plazil po smrti okoli oglov, če ne bo poravnal pravočasno dušnih dolgov. Vas je imel rad, oni naj stopijo k njemu in ga tako bolj z lepo pogovorijo.“

Obljubil sem, da pridem, in Lekš je smeje odšel. Vzel sem stolo ter kobacal in grebel po velikem snegu proti Golenu. Dolgo sem iskal, odprl marsikatero nepravde duri in še-le po večkratnem baranju sem pogodil cilj. Odpahnil sem leseni zapah in ... bunk! tresnil sem s čelom v nizke podboje, da je kar zapelo in mi pozvonilo v možganih. Človek se mora učiti in vežbati v vsem; na Remšniku še skozi duri hoditi. S tem sem se potolažil in drgnil z roko rog, ki mi je kar vidoma vsled udarca poganjal na čelu. Zmotal sem se skozi nizka vrata in stopil v ozko stanico, ki je bila vsa založena z dračjem in razno suhljadjo, bila je pač — predsoba ali shramba, vse obenem. Otikal sem srečno, brez trka s čelom, drugi „rigl“, ga odrinil in stopil v „salon“. Opremljen je bil z razmetanimi starimi cunjami, potolčenimi lonci in temu podobno raznobojno šaro. Oziral sem se po bolniku, a ga ni zazrlo oko, tudi ta izba je bila prazna. Tretje črne in zakajene duri so mi kazale pot na konec — labirinta, v spalnico. Odprl sem jih in stal na cilju svojega potovanja in tavanja. Moje, revščine itak vajeno oko, je zagledalo bečo, kakoršno, Bog me varuj, da bi jo zrl še kdaj v življenju. Stanica, če je sploh dovoljen ta izraz prostoru, v katerem sem se nahajal, je bila temna. Le par solnčnih žarkov je prodiralo skozi umazano, s papirjem zašdelano okno, in metalo nekako umazano in medlo svetlobo v prostor. Ob oknu je počival star, že požarni šivalni stroj. V kotu ob desni je čepelo ognjišče s par lonci in žlico. Napenjal sem oči; v levem kotu, na kupu slame, je nekaj ječalo in stokalo. Stopil sem bliže, spoznal bolnika, starega znanca — Luko. Brez koščeka obleke se je zvijal na prepereli slami; krila je premražene ude le stara, zakrpana in oglodana suknja.

Bolnik se je zganil, ko je čutil, človeka pred seboj, odprl meglene oči in uprl svoj žalosten, pretresljiv pogled na-me. Dolgo je gledal, ne da bi trenil; upadla usta so se raztegnila v nekak prisiljen nasmeh; pomolil je dolge, koščene roke izpod suknje, tlesnil ž njimi in jih sklenil v iskreno prošnjo. Nasmeh okrog ustn mu je zaigral le za trenotek. Čelo se mu je vnovič nagubančilo, usta skrčila, spolnila se mu je solza beče po upadlem licu, izgubila se in skrila, kakor bi se sramovala, v košati bradi. Dolgo sem ga motril molče; srce se mi je krčilo pri pogledu na to okostelo in v toliko bečo zagrebjeno, pa vendar človeško živo telo.

Tudi Luka je molčal, solze so mu igrale v očeh in s slabim glasom je pretrgal molk: „Oh, so vendar prišli; dolgo ... , dolgo ... se že nisva videla ...“ Skušal je sesti, vsaj dvigniti glavo, pa omahnil je na slamo vsled slabosti in do mozga segajoče zaslokalo.

Stopil sem h kupu slame in bolj zaprosil kot vprašal: „Luka, ali se boš spovedal, spravil z Bogom?“

Z očesom je trenil in skrivnostno šepetaje odgovoril: „Moja — ura še — — ni — prišla; če pa menite, da bi bilo dobro, pa — naj — bo v božjem — imenu. Mislim, da še bom zdrav — v cerkev — prišel; o, jaz — bi Vam — še — znal — marsikaj povedati.“

Opravil je sv. spoved. Telo se mu je zopet krčilo vsled mraza in smrtnih bolečin. Uvidel sem, da bela žena že čaka pri durih, še nočejšnje noč bo zamahnila kljub mrazu in snegu s smrtno koso.

Po končani spovedi se je Luka oddahnil. Usta so mu na lahko in hvaležno zaigrala v nasmeh in jaz sem mu še govoril: „Prišel Vas bodem takoj obhajati in sv. olje Vam bodem podelil, samo umiti se morate.“

Obraz se mu je pri teh besedah razoral v resne poteze in bolj jezno mi je odgovoril: „Tega pa ne! Če me umijete, je takoj po meni!“

Takemu vendar ne moreš podeliti sv. popotnice, mi je nekaj govorilo, saj še ust ne bodeš pogodil vsled zaraščenih brk. Maziliti ga tudi ne moreš, ker je preveč umazan, saj izgleda, kot bi ga potegnili iz najbolj goste gnojnice. Brez odgovora sem zapustil mesto beče in stopil v zgornje izbe k ženskam. Prav lepo sem prosil Lekševo ženo, naj ga umije in mu pristriže brke, ker ga pridem obhajati.

Bable pa me je kaj nevoljno pogledovala in menilo: „Če bodo oni zraven, ga grem praš in žehat, meni sami se gotovo ne pusti, ker se boji vode kot nekdo križa“. Pritrdil sem njuni zahtevi in sklenil spremljati in nadzorovati to potrebno kopel.

Šrtnemu konju!“ Mož je nato peljal otroka k imenovani gostilni, od koder je nato fantiček, kakor bi ga kdo podil, tekel proti domu. — Prijazna slika s ceste.

O debelih ljudeh. Debeli ljudje z obširno svojo vnanjostjo so zelo pogosto predmet zasmehljivih opomb in mnogokrat se dvomi o njih energiji. Kakor poroča „London Answer“, se to dogaja po krivici, zakaj zgodovina omenja mnogo genijev, ki so bili znani po svoji obsežnosti in spoštovanju vredni teži svojega telesa. Slavni Napoleon je imel sicer prav prijazen trebuh in vendar je kljub temu imel velikansko porcijo energije. Bil je nenavadno telesno in duševno čil in krepak. Balzac, francoski pisatelj, je bil prav „obširen“ in nekoč je v šali rekel, da bi bila zanj prav telovadba, če bi mogel teči okrog samega sebe. In Balzac je bil vendar velem, ker njegova dela danes

Majerci je nato še drugo starikavo ženišče pomoglo zagreti lonec vode, vzeli sta cunjjo, Lekš nam je pa dobrodošel kot večš brivec in stopili smo v brlog k bolniku.

Brž ko nas je zagledal Luka, je uganil naš namen; švigal je jezno z očmi in kazal proti durim. — Ženske so se mu približale z vodo in cunjjo, majerca ga je že držala za nogo. Luka se je bolešno zganil, upri oči proseče v me in godrnjal: „Proč babe z vodo, ko me umijete, umrem takoj!“

Ženici sta se zakrohotali in majerca, ki je bolnika držala za nožni palec, je začela drgniti bolnika z mokro cunjjo po stopalu. Krojač je nakrenžil obraz v vse mogoče kisle in togotne gube, se skrčil in brcnil z vso še ostalo močjo v bable, ki je držalo lonec z vodo. Prevrnilo se je po dolgosti kot snop, lonec jej je lopnil v obraz in okopala se je prav do živega s pogreto vodo. Lekša in mene je lomil smeh, ženske pa je pograbila jeza.

„Oho“, je zaklicala majerca, si popravila robec, zavihala rokave in nadaljevala, „če še lahko brcaš, še ne bo po tebi; pa ni laž, da bi me takega zvodenelega dedca ne zmogli.“ Prevrnjeno ženišče se je vse togotno pobralo; voda je curljala raz njo, sikala je kot kača in pretila kar s pestmi bolniku. Z vso močjo je zgrabila sedaj mojega Luko za nogo in orala neusmiljeno blato s črtalom debele cunjje. Krojač se je krčil, zvijal, potrepal jezno z očmi, a ženska ni odnehala, za odločen sunek pa mu je nedostajala moči. Bable je še vedno drgnilo s cunjjo po nogi; tudi Lekše je privlekel dolge, rjave škarje, stopil k bolniku, prijel za preobilne podnosne kocine in — ruk ... , pokazal se je prelaz in dohod k ustom od ene strani. Zagrabil je za drugi konec in škarje so vnovič smrtonosno zazijale.

Luka je krčevito zagrebel prste v slamo, streslo se je celo okostelo telo in predno je Lekše urezal s škarjami, je krojač zaprl oči, globok vzdih se mu je izvil iz udratih prs in njegova duša se je poslovila za vselej od blatnega telesa in neusmiljenega sveta ...

Vsi smo utihnili, obrazi vseh so se zresnili, vse se je zgodilo nepričakovano, na mah ...

Prva se je zavedla majerca in iskala po izbi sveče ali vsaj leščerbe, da bi že mrtvemu posvetila skozi duri na oni svet, kjer se boče gotovo moral prati v vicah, ker se tukaj ni maral v prigreti vodi.

Ni bilo ne sveče pri rokah, ne leščerbe, le ogorelo tresko je še hranilo ognjišče. To je prižgala in svetila sama, ker mrlič je ni mogel več držati.

Žalostni smo se razšli; takega slučaja smrti še nisem doživel in ga najbrže tudi ne bom. Če so ga pozneje mrtvega umili in mu posekali kocine, nisem povpraševal, pa menda že.

Drugi dan so pripeljali na saneh nepobarvano krsto do pokopališča, da bi jo položili v mrtvašnico do pogreba. Stopal je za mrličem le rdeči Lekš. Ko so obstale sani pred pokopališčem, je klical na pomaganje, češ, sam ga ne morem nesti po zapadlem snegu. Ponudila sta roke na pomoč organist in njegov brat. Lekš je stopal in držal od zadaj, ona dva pa od spredaj.

Slo je težko po celem in udirajočem se snegu, prednja nosača sta večkrat zdrknila na kolena. Na krsti je počival križ brez barve in brez vsake podobice. Nosača spredaj sta vedno padala in Lekš je svetoval: „Denita križ pod krsto, bosta lažje nosila“. Uboga sta. Komaj so stopili par korakov, že se je križ pretrgal z zateglim rsk ... in prednji del krste je zdrknil v sneg.

Tudi Lekše je sedaj popustil in omenil: „Še križ se trga pod njim, ker se je branil vode“. — No, pa vendar so spravili mrliča v mrtvašnico in drugi dan v grob. Le poloman leseni križ boče šm odročil in molče oznanjeval nekaj časa, da pod njim spava: Kar žnider, ki se je na smrt ustrašil čiste vode!

Par dni po pogrebu sem jo mahnil na Brezno in drsal po zmrazem snegu mimo Golena. Lekš je ravno iz krojačevega brloga na dolgih drogih privlekel posteljo, preperelo slamo siromakovo. Postal sem in radoveden opazoval, kam jo boče zavlekel. Koračil je počasi in pri vsakem koraku nekaj zamomlal. Obstal je tik gozda. Na dolg drog je navezal tresko, jo prižgal in podnetil slamo od daleč. Zapresketalo je, črn dim se je dvignil in slama je gorela v plamenu. Lekš se je odkril, privlekel iz žepa steklenico, hranila je gotovo blagoslovljeno vodo; napolnil je ž njo kar celo pest in škropil slamo, da je kar cvrčalo po ognju. Med tem ko je do dobra oškropil pogorišče od vseh strani, je slama že tudi dogorela, valil se je še samo pojemajoč dim. Stopil je Lekš na dom še po lopato, nametal snega na pogorišče in rekel: „Sedaj pa rogovili, kuštrga vodeboječa, okoli voglov, ti nisem nič dolžan“.

Iz celega sveta.

Izvrstna misel. V Crefeldu se je pripetil vesel slučaj. 4leten otrok se je izgubil na cesti in ni na noben način mogel najti pot do doma. Celi potoki solz so tekli fantičku po obrazu. Vsled njegovega tarnanja se je kmalu zbrala okrog njega velika množica ljudi. Sočutne dame so izpraševale fantička, kje stanuje in kako mu je ime. Izgubljeni sin pa ni vedel niti prvega niti drugega. Ko bi vsaj vedel, kako mu pravijo. Pa še tega ne. Tudi za ime ulice, kjer stanujejo njegovi stariši, ni vedel. Neka dama je hotela peljati fantička že na vsevedočo policijo. Tu vpraša nenadoma eden izmed navzočih mož malega otroka: „Slišiš, ti mali, kam pa hodiš očetu po vino?“ Fantiček je še parkrat vzdihnil, nato je za rekel z gotovostjo: „K

s ponosom lahko uvrstimo med najboljša dela svetovne literature. Drugi francoski pisatelj, Eugene Sue, je bil nenavadno debel in se je le težko obrnil na stolu, kamor je sedel. In vendar je napisal mojstersko delo: „Večni žid“ poleg drugih, visoko cenjenih literarnih del. Operni pevec, umetniki, so bili vedno debeli. Caruse se lahko prišteva k njim in ravno tako cela vrsta drugih. Skladatelj Rossini je bil tako debel, da ni videl svojih kolen 6 let.

Očetovska dolžnost. Ravnatelj: „Vi stanujete veliko bližje, kakor Vaši tovariši, pa pridete vselej zadnji v pisarno — kako to?“ — Uradnik: „Gospod ravnatelj, oprostite, to je tako: Gospodje tovariši nimajo otrok, jaz pa imam 4 butičnike. In naj še tako zgodaj vstanem, predno jih do dobrega pretepem, je že vselej prepozno!“

Več kot 1 milijon kron

ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111

„Mädchenhort“.

Prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon

Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej sveta obrestuje z 124%. Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta.

Noben riziko! Zahtevajte takoj brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädchenhorta“ za Štajersko, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Voditelji vplačilnic se na Štajerskem in Korotiškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemajo.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Batič, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni

Krepilno sredstvo za slabotne, mačkorne in rekonvalcente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 8000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2:60 in po 1 liter 4 K 4:80.

Glas gre kakor blisk od kraja do kraja,

da prva kranjska pošiljateljska trgovina

R. Miklauc :: Ljubljana 205

razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrdba gleda le na velik promet ter ne išče velikega dobička in ima najboljše tvorniške zveze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte

takoj cenik različnih predmetov iz Prve kranjske razpošiljateljske trgovine

R. Miklauc :: Ljubljana 205

Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki.

Obstoj tvrdke čez 40 let! 1418

Dame

morajo ravno tako v najrevnejši koči kakor v najfinjši palači strogo na svoje zdravje gledati, kajti žena je

neobhodno potrebna

v hiši in družini. Zdravje žen je v ozki zvezi s čednostjo njih trupla in vsled tega se ne more dovolj priporočati, rabiti

za

negovanje trupla tudi desinfekcijsko sredstvo, na primer Lysoform. Varno je, vsa, tudi najobčutljivejša mesta telesa podvreči temeljitemu in

vsakdanjemu

čiščenju in se v to rabi le mlačno vodo, v katero se dodaja nekaj Lysoforma. Ako dame na ta način svojo

toaletno

sak dan izvršijo, obranijo se mnogokrat pred nalezljivimi boleznimi in jih posledicami. Nujno je tedaj priporočati, da je povsod v zalogi

Lysoform

ki tudi neprijetni duh in pot hitro ter sigurno odpravi. — Napravite le en poskus! — Originalna steklenica za 80 vin. se dobi v vsaki le-drožeriji. Zanimiva knjiga „Kaj je higijena“ pošljem vsakomur na zahtevo zastoj in franko. Kemik Hubmann, referent „Lysoform-4 ornit“, Dunaj XX., Petraschgasse 4. 1181

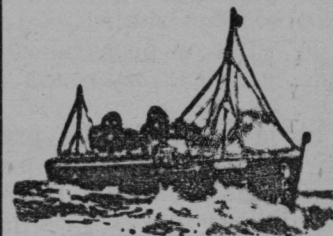
Kdor ve razločiti dober likér od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

Po slabem pitju Si bolan, Od tega boš Vesel, močan!

FLORIAN ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetijske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

POZOR POZOR

Za pomlad priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, posebno veliko izber svilenih robov za veliko noč! — Vse po jako nizkih cenah.

Pričakujoč obilnega obiska se priporočam

Jožef Ullaga MARIBOR

Tegetthoffova cesta 21. 70

Noben kmetovalec naj ne pozabi pri pomladanskem gnojenju tudi na gnojenje s kalijem, bodisi z 40 odstotno kalijevo gnojilno soljo, bodisi s kajnitom. 69

kajti le popolno gnojenje s kalijem prinese največji dobiček. Na 1 oral (njive in travnika) se naj raztrosi 100 do 130 kg 40% kalijeve gnojilne soli ali 300 do 400 kg kajnita. Slednjega se mora čim le mogoče rano raztrositi. Ako se je zamudilo jesensko gnojenje ozimni, naj se zamujeno popravi z gnojenjem gor po suhi setvi s 100 kg 40% kalijeve soli. Rastlinam pa se naj da razventega tudi fosforove kisline in dušika.

Ta umetna gnojila se dobijo pri vseh kmetijskih društvih in trgovcih z umet. gnojili pod pogoji kalijevega sindikata. Pojasnila kakor tudi brošurice o uporabi vseh umetnih gnojil daje brezplačno

FRANC MULEC
LJUBLJANA, Marmontova ulica števil. 14 (Kranjsko).

Zakaj pač?

je „Pravi :zagrebški Franck: tako priljubljen pri naših gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti! krepak okus, zlatorujava barva, nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka: Kavin mlinček.

si em 151/25.643

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor! Nova slovenska trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

nudi cenj občinstvu za

jesen in zimo samo sveže blago

kakor: najnovejše štafe za moške obleke, ter sukno in volno za ženske obleke in bluze, mnogo trpežne hlačevine, velike izbire raznega parhenta stanovitnih barv, najmodernejših svilene, volnene, suknjene in štrikane robce ter vsakovrstnega platna za posteljno in životno perilo in sicer hlače, srajce, nogavice, rokavice, predpasnike, ovrtnike, manšete, otročje obleke, dežnike ter z eno besedo vse, kar spada v manufakturno stroko. Postrežba hitra in solidna! Za mnogoštevilen obisk se priporoča

narodni in domači trgovec Alojz Brenčič v Ptuj. 952

Novo blago! Nizke cene!

Kdo prodaja najboljša umetna gnojila?

Vedite! Vsako

Vrsto Vredno

Vinko Vabič

Vedno. 107-2

Jajca za valenje od zlatorumenih Orpingtonk, najboljših zimskih jajčaric in rudečih starostajerskih kokoši 15 komadov 5 kron. Od Emdenskih gosi 1 komad 1 krono prodaja z zavojnino vred Anton Slodnjak, perutinar, pošta Jurinci pri Ptuj, Štajersko. 25

Pozor rojaki!

Zaradi odpotovanja prodam svoje lepo, dobičkanosno posestvo v Ojsterski vasi pošta Sv. Jurij ob Taboru. Lepa zidana hiša, hlevi, svinjaki, mlin, žaga, vse novo, zemlje 13 oralov in sicer: 3 orale vrta, žlahtno drevje. 2000 sadežev hmelja, drugo travniki, njive in gozdi. Cena 30.000 kron z vsem pohištvo in ferentom, 8000 kron lahko ostane. Cena se obrestuje samo pri mlinu in žagi. Kogar veseli, naj hitro pogleda. Franc Ocvirk, Ojsterska vas, Sv. Jurij ob Taboru. 50

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik Maribor, Mozartstr. št. 59 se priporoča posestnikom in zavodom za prevzete popravil in novih stavov v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim točno in solidno. 83

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani brat, svak in stric, gospod

Blaž Brischnik

c. kr. major v pokoju

v petek, dne 6. marca 1914 ob 8. uri zvečer v Celju, Wokavnov trg 2, po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 59. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega rajnega se je v nedeljo dne 8. marca t. l. ob 4. uri popoldne v mrtvašnici mestnega pokopališča slovesno blagoslovilo in potem v lastnem grobu položilo k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice so se brale v ponedeljek 9. marca ob 8. uri zjutraj v mestni župni cerkvi v Celju in v župni cerkvi v Braslovčah.

Celje, dne 6. marca 1914.

Terezija Brischnik
Marija Brischnik
svakinje.

Franc in Ana Brischnik
nečaka.

Franc Brischnik
Vincenc Brischnik
brata.

Bliža se pomlad...

Velika priložnost za nakup

obleke za moške in dečke, vremenskih vratnikov, perila za delavce, belih in barvnatih spodnjih hlač, škornjev, čevljev, tifletnov, galosen, v vsaki velikosti. — Pletenin, jerbasov za potovanje, torb, vreč za hribolazce itd.

Jurij Heumeyer, Maribor, Glavni trg 9.

Prodaja za vsako sprejemljivo ceno!

Za industrijska podjetja:
Železniški tir s potrebnim materialom in sicer: 13500 m železniških šin (82 kg težke), 12 k temu spadajočih izogibalnic, vse že rabljeno se po ceni prodaja. Vprašanja pod „A. B. 500“ na upravnistvo Slov. Gosp. 104

ALOJZIJ VRŠIČ v LJUTOMERU

Za veliko noč (Vüzen)

vsakovrstno novo, lepo, sveže blago, svilnati robei že za K 1.20. Posebno za otroke najlepše štofaste in cajgaste letne sešite obleke. — Najboljše deteljno seme, nadalje ravnino in vsakovrstno semenje.

Prosim pridite in se prepričajte. Letos vse po najnižji ceni Kovaški premog iz Moravskega.

I. Slovenjgoriški umetni parni mlin priporoča svojo lepo moko na prodaj ali v zamenjavo vsakovrstnega zrnja.

Zagotavlja se najboljša postrežba. Cene najnižje.

Parno-umetni mlin v Kaniži pri Pesnici (ob državni cesti Pesnica—Št. Ilj.)

Pravo orožje

proti vsem sovražnikom sadnih dreves in trt so novokonstruirane, postavno zavarovane in z darili obdarovane vinogradniške (peronospora) škroplilnice (sistem Jezernik), dvojni žvepljalniki, drobno razprši, nobenega popravila. Jamstvo 3 leta. — Po ceni. Praktično. Prihrani moči. Zahtevajte cenike o vseh tozadrenih novostih zastoj. — Na stotine priznalnih pisem. — 30000 komadov že v rabi.

Jož. JESSERNIGG,

Stockerau 9 pri Dunaju.

(Prekupci se iščejo).

145

Prosim ne pregledati!

Jako redki priložnostni nakup!

Povodom smrti mojega moža sem prisiljena, vso zalogo vseh mogočih vrst blaga globoko pod ceno stroškov prodati in oferiram, dokler traja zaloga: 240 kosov prima rumburske tkanine, 1 kos 23 m. K 12. — 125 kosov najboljših platnenih rjuh, 150 cm šir., 1 kos 14 m. K 17. — 125 kosov belih damastov za posteljne prevlečke 120 cm šir., 1 kos 18 m. K 19. — 175 kosov prima kanafas za posteljne prevlečke, 120 cm šir., 1 kos 18 m. K 14.50. — 430 tucatov platnenih damast-obrisalnikov, 1 tucat K 9. — Velika izbira v kavinih garniturah z a jour v vseh barvah od K 4.40 naprej. — Jedilne garniture, bele, čisto platno od K 6 naprej. — Žepni robei za gospode in dame, 1 tucat od K 2.60 naprej. — 30 do 35 m sortiranih restov, najprimernejših za damske obleke, bluže, srajce itd. K 13.50. Vsak rest najmanje 3 m dolg.

Ako bi blago ne ugajalo, sem pripravljena, jo vzeti nazaj in vrnem denar; pa sem prepričana, da bo vsakdo zadovoljen. Razpošiljatev po povzetju.

Marija Bekera, vdova.

Načeln. tkalnica, Češko.

P. n. trgovcem in krošnjarem posebne cene. 161

Naznanilo.

Podpisani usoja naznaniti vелеcenjenemu občinstvu, da se dobi pri njegovi žagi in novi opekarni v Makolah (pri dobri okrajni cesti) zidna in strešna opeka (Strangfalz, Biberschwanz) in tudi kolje za vinograde iz kostanjevega lesa, drva vsake vrste za kurjavo in tudi kupuje vsake vrste les. Občinstvu se pa takoj izžaga ali zamenja les po najugodnejših cenah. 170

Za prav obilni obisk se priporoča

Janez Bogina,

žaga in opekarna v Makolah.

Vabilo

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Spod. Dravbergu

r. z. z. n. z.,

ki se bo vršil dne 26. marca 1914 ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora za l. 1913.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913 in sklep o čistem dobičku.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti. 162

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov. 162

Načelnstvo.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.

ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na drž. žel. št. 2121. 1333

POSOJILNICA V MARIBORU

v lastni hiši v Narodnem domu

Obrestuje hranilne vloge na knjižice po $4\frac{1}{2}\%$ oziroma vloge proti odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$, vloge v tekočem računu po $4\frac{1}{2}\%$ od dne do dne.

Posojuje na osebni kredit in na posestva.

Eskomptuje menice ter otvarja kredite v tekočem računu trgovcem in obrtnikom.

Za nakazilo denarja so položnice avstrijske in ogrske poštne hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne knjižice drugih zavodov prevzame kot gotov denar in ne izgubi vložnik nič na obrestih. 153

Rezervnihi zaklad 358.794.75 kron, lastno premoženje zadruga 557.439.47 kron.

Triintriideseto npravno leto.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

$4\frac{1}{2}\%$

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Razpošiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg šte. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vloški) K 9.50, mize K 10.—, stoli K 2.50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K. Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

Trgovina Solidna Trgovina z moko
s specerijskim blagom po potrebi in deželni pridelki

Iv. Ravnikar: Celje

Graška ulica št. 21.

Po prepričanju mora vsak priznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo, peso, rumeno in rdečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od dobro znane trdke Mauthner.

Glavna zaloga Vedno sveža Glavna zaloga
vrvarskega blaga žgana kava ojnatih barv

Kakoršna gnojitev — tako žetev!

Tomazeva žindra

preizkušeno in po ceni fosforno-kisla umet. gnojilo za spomladansko setev.

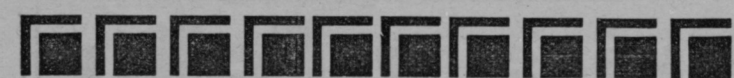
Gotov učinek! Visok donesek!

Tomazeva žindra zajamčeno čiste in polnoodstotne vrste prodaja v plombiranih, z označbo odstotkov in varstveno znamko opremljenih vrečah

Veletrgovina Merkur P. Majdič v Celju

kjer je prodajališče trdke »Thomasphosphatfabriken« G. m. b. H. Berlin W. 35. 22a

Priporoča se tudi bogata zaloga vsakovrstne železine kakor: palično železo, jeklo, pločevina, žica, bodeča žica in mreže za vrtno ograje, okovje za stavbe, traverze, cement, trstje, strešna lepenka, vodovodne cevi, vse vrste poljedeljskega orodja, trsne škarje, gumi za cepljenje trte, škropilnice za vinograde itd. vse najboljše kakovosti po najnižjih cenah na debelo in drobno. 22b

Vsled prevzetja večjega podjetja oddam zelo dobro vpeljana

trgovino z mešanim blagom,

pod zelo ugodnimi pogoji. Trgovina se nahaja na zelo prometni cesti tik Ljubljane. Na željo oddam ali tudi celo hišo z gostilno prodam po jako solidnimi pogoji. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slov. Gospodarja« pod ugodna prilika 13.

Ali kašljate?

Tedaj rabite prijeto

59

smrekovo strd (med),

katero je že več let preizkušeno in priporočljivo dietetično sredstvo. — Odpravlja slive in blaži kašelj! 1 steklenica 90 vinarjev.

Lekarna „h zamorcu“ Karola Wolf
MARIBOR, Glavni trg, nasproti rotovžu.

Kaj je to?

„SULTAN!“

„Sultan“ je izborno nadomestilo za kavo, najpopolnejša vrsta cikorijske, pripravljena iz pravih smirenskih fig z dodatkom najfinjše cikorijske.

Ako ravno sem iskal le z nezadovoljivo svojemu novemu produktu odjemalcev, sem bil presenečen od nenavadnih rezultatov in od nevsakdanjega interesa, kar pričajo laskavi dopisi in priznanja, ki sem jih dobil iz vrst svojih odjemalcev, katerim sem ponudil v resnici dobro stvar po nizki ceni. — Kakor navadno je bil „Sultan“ takoj ponarejen od domačih in tujih tvrdk in tovarov; da temu zabranim, sem dal zavitek in ime „Sultan“ zakonito zavarovati. — Prosim toraj, da odvrčate dosledno vse, kar se pod podobnim imenom ponuja. — 5 kg. težke zavojčke (5 zavojčkov po 1 kg.) pošiljam za 5 K franko na vsako pošto postajo. — Kot premijo, katero prilagam k figovemu dodatku „Sultan“, se dobi sledeče: 2 veliki ali 3 male žlice iz pravega aluminija, jekleni jedilni nož in vilice, zelo praktično sklopno vešalo in druge koristne predmete. Steklenice, lončki, škaflice in druge podobne stvari, ki se prilagajo k žitni kavi, se radi neprimerne oblike tu ne dajo prilagati. — Figovi dodatek „Sultan“ je priporočati toplo vsaki gospodinjici, ker daje kavi zelo prijeten okus, posebno dišeč aroma in krasno barvo. — Ker je tudi v malem zavzeta zelo izdatna, se da z njo jako dobro varčevati. — Figovi dodatek zmesi „Sultan“ dopolnjuje neoporekljivo okus kave prirejene z mojo znano neprekosljivo žitno kavo in kdor je enkrat s to poskusil, postane moj stalen odjemalec in sploh ne išče boljših izdelkov.

Opozorite prijazo tudi svoje znance, za kar se Vam v naprej zahvaljujem.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Vesely, Praga VII. (Češko),
trgovina z žitno kavo.

27

Najboljše in najlepše blago

za moške in ženske obleke dobite po
nizkih cenah pri

Janko Artmanu

v Šent Jurju ob južni žel.

Za pomladni čas sem dobil ravnokar in še vedno dohaja velika množina trpečega in lepega, volnenega, bombaževega, suknenega platna in raznovrstnega drugega manufakturnega blaga.

Cene so znižane, postrežba je zanesljiva, mera in vaga je poštna.

Za ebilen obisk se priporoča

Janko Artman, trgovec
Št. Jur ob juž. žel.

113

Lekarna

Ernst Scherks: Podčetrtek

priporoča najboljše sredstvo proti kurjim očem, ki odstrani vsako kurje oko brez bolečin. Ena steklenica 60 vin. Mazilo proti trganju in revmatizmu. Bolečine ponehajo takoj po uporabi 1 st. 1 krono Pravi balzam. Eoa stekl. 20 vin. Zelodone kapljice, najboljše domače sredstvo pri žilodolnih slabostih in težkočah, pri pokvarjenem želodcu itd. Ena steklenica 20 vin. in 40 vin. vse vrste živinskih praškov po receptih priznanih živnozdravnikov. Pošilja se s pošto vsak dan. 31

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8'60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanke cajga, kambrika, levantina, pisnega platna in parhenta. Ostanke so v dolgoti od 2—7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franko. Zamenjava dovoljena. 680

Univ. med.

99

Dr. T. Bergmann v Slivnici
za bolnike doma od 8.—10. in 2.—3.
V nedeljo in praznike le dopoldne.

OO OOOOOOOO OO

Novo modno, volneno in perilno blago za ženske, sukno in cajge za moške obleke, platno ter vse manufakturno blago kupite boljše in cenejše kakor povsod le v domači trgovini

M. E. ŠEPEC, Maribor
Burgplatz šte. 2.

Krasna izbira

najnovejšega blaga za ženske in moške obleke pri poštenu slovenski tvrdki
Jos. Druškovič v Slovenjgradcu.

Dr. A. Kunst,

distriktni zdravnik v Žalcu

naznanja, da je otvoril svoj z električnimi stroji na najnovejši način urejeni zobozdravniški atelier s stalnim asistentom. Vsa zobotehnična dela v kaučuku ali zlatu zgotovi v najkrajšem času g. Hurdés, bivši tehnični asistent na c. kr. zobozdravniški kliniki na Dunaju. 26

Najvišja odlikovanja! Državno darilo!
Tisoče priznanih pism!

Namažite vso usnjato robo (sedla, jermenje, čevlje, volne strehe itd.) z našim izbornim, cenim, smole- in kisline prostim surovim vazelinom. Isti konservira usnje, je dela neprepeljivo pripravno za mazilo podkev, vozov in raznih tehničnih priprav. Cena 1 kg 54 vin. Embalaže se zaračunajo za lastno ceno. Na zahtevo prospekti in oferti o naših prvostvinskih specialitetah: „Pan“-mazilo za usnje, „Panol“-krema za podkve, mazilo za vozove, olje za osi, živalska krmilna in redilna sredstva vseh vrst.

„Pan“ izdelovalnica kemičnih predmetov iz specialitet,

reg. varn. Dunaj XIII., Auhofstr. 65/U. 15-1
znamka.

Takoj naročite ali pa si naslov abranite.

Zaluzno zvezde s prepodajalci ali zastopniki.

R. Brezovnik

trgovina v Vojniku

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega specerijskega in galanterijskega blaga, železnine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kislih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupijo vedno po najvišjih dnevnih cenah. 1420

Novo „Rožansko svetišče“ za lavantinsko škofijo.

Z ozirom na prvi tozadevni razglas (Glej prilogo „Slovenskega Gospodarja“ z dne 20. novembra 1913, št. 47), javljamo sedaj, da je dotični stavbeni odbor sestavljen tako-le:

1. vlč. g. dr. Anton Korošec, drž. in dež. poslanec;
2. vlč. g. dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja;
3. vlč. g. Franc Heber, župnik na Spodnji Polskavi;
4. g. Jurij Skale, velepos. in župan v Makolah;
5. č. g. Mih. Lendovšek, kn. šk. konzistor. svetovalec, župnik, Makole.

Ta prvotni odbor se lahko vsak čas poljubno pomnoži, ako bi razmere to zahtevale.

Vsi goreči častilci prevzvišene Kraljice rožanske ste zdaj prijazno vabljeni, da se prej ko mogoče oglasite in naznanite, kolik znesek da bi bili voljni prispevati. Začasno zadostuje prijava in obljuba, vendar se že tudi gotovi prispevki hvaležno sprejemajo. Kakor hitro bo 100.000 K zagotovljenih, začnemo s pripravami.

Prijave in darove sprejema veleč. g. dr. Avgust Stegenšek, profesor bogoslovja, pošta Maribor, Štajersko; pa tudi č. g. župnik, pošta Makole, Štajersko. 135

Dobrotniki se bodo mesečno izkazovali v „Slov. Gospodarju“.

Ponavljja se, da nočemo nikomur delati nadlege, marveč da kličemo le radovoljne in vesele darovalce na sveto delo za čast in poveličanje premile Kraljice nebeske, device Marije!! Ave Maria!

Makole, na Svečnico, dne 2. februarja 1914.

Mih. Lendovšek, župnik.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehtnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14

priporoča svoje tehtnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehtnic in utež.

